www.nv-online.info

№ 42 (4089)

3 чэрвеня 2016 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Арганізацыі з дзярждоляй уласнасці займаюць дамінуючае становішча ў беларускай прамысловасці – 80%, пры гэтым чвэрць (!) з іх у першым квартале 2016 года былі стратныя.

SOS!

Чым аддаваць крэдыты?

У маі гэтага года на сустрэчы з эканамістамі прадстаўнікі Нацбанка паведамілі, што запазычанасць беларускіх прадпрыемстваў па крэдытах у чатыры разы перавышае выручку суб'ектаў гаспадарання. На той жа сустрэчы зазначалася, што многія прадпрыемствы-пазычальнікі сёння знаходзяцца ў складаным фінансавым становішчы. Згодна са звесткамі сакавіцкага маніторынгу, які праводзіў Нацбанк, попыт на прадукцыю амаль 50% прадпрыемстваў, што даследуюцца, зніжаўся. Рост попыту на сваю прадукцыю падчас апытання адзначылі толькі прыблізна 10% прадпрыемстваў.

БЕЗ РУЖОВЫХ АКУЛЯРАЎ

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ,
спецыяльна для "Народнай Волі"

Пастка

Днямі ў Астане беларускі кіраўнік прымераў маску крутога апазіцыянера. На тле фальшывага аптымізму іншых удзельнікаў саміту Еўразійскага эканамічнага саюза Аляксандр Лукашэнка фактычна засведчыў, што гэты інтэграцыйны праект цярпіць фіяска. Маўляў, ад самага яго старту ўнутраны гандаль толькі падае (ад 65 млрд долараў у 2013 годзе да 45 млрд у 2015-м), а розных выняткаў ды абмежаванняў як было, так і застаецца каля 600. Пуцін спрабаваў аспрэчыць лічбу, але па сутнасці крыць не было чым.

Дык што далей? Мо Лукашэнка выведзе Беларусь з ЕАЭС ды ўляжа ў інтэграцыю з Еўрасаюзам? Зразумела ж, раней рак на гары свісне. І праблема не толькі ў тым, што страшна раззлаваць Маскву, якая зладзіла Украіне пекла, калі тая пайшла на збліжэнне з Еўропай. Карэнная праблема ў тым, што пры замшэлай палітычнай ды эканамічнай сістэме, якую збудаваў нязменны прэзідэнт, Беларусі ў Еўропе няма чаго лавіць.

Назарбаеў, болей гнуткі ў эканамічных пытаннях, умее заваблівацць інвестараў, але здолеў стварыць хіба што дзяржаўны капіталізм з усімі яго заганамі, а цяпер тамтэйшая сыравінная эканоміка прасела праз падзенне цэн на нафту і газ. Гэта ж падкасіла і эканоміку Расіі, а звыш таго яна нажыла на сваю галаву заходнія санкцыі праз Крым і Данбас. Нядаўна прынятыя ў ЕАЭС Арменія ды Кыргызстан у эканамічным плане ўвогуле карлікі, яны і пайшлі ў хаўрус дзеля маскоўскіх пернікаў. Між тым пернікаў менее, што падсякае пад корань увесь гэты праект Крамля, бо іншых стымулаў для інтэграцыі пад сваёй эгідай ён прапанаваць не можа, ягоныя "духовные скрепы" нікому з суседзяў задарма не патрэбны.

Што ж яднае тройку заснавальнікаў ЕАЭС? Аўтарытарызм. Прычым махровы. І ў Беларусі, і ў Казахстане, і ў Расіі наглуха заблакіраваны дэмакратычныя механізмы змены ўлады. І Пуцін, і Назарбаеў, і Лукашэнка найперш думаюць не пра рэформы, а пра тое, як з гарантыяй праштампаваць сабе чарговы тэрмін. У расійскім выпадку гэта абцяжарваецца яшчэ і імперскімі комплексамі. Каб трымаць рэйтынг, гаспадар Крамля лезе ў авантуры на міжнароднай арэне (што ён забыў у той Сірыі, напрыклад?), мераецца крутасцю з НАТО, Амерыкай. Беларусь жа, па-першае, страчвае грошы ад сціскання расійскага рынку, па-другое, рызыкуе стаць закладніцай новай халоднай вайны. Калі Масква паставіць у нас свае "Іскандэры" (ці, крый божа, ядзерную зброю), то ўсе надзеі Мінска замірыцца з Бруселем і Вашынгтонам пойдуць кату пад хвост.

Лукашэнка нутром чуе небяспеку, таму адбіваецца рукамі і нагамі ад намераў Крамля дыслацыраваць сваю авіябазу ў Бабруйску. Але эканамічная залежнасць ад Масквы такая, што надта не рыпнешся. Яшчэ ў 1990-я замест таго, каб перабудоўваць адзяржаўленую постсавецкую эканоміку, дыверсіфікаваць гандаль, Лукашэнка зрабіў стаўку на расійскую нафтагазавую дурніцу. Плюс п'янілі мары пра крамлёўскі трон. Але тыя мары даўно разышліся як заечае сала, сёння ж канчаецца эра энергетычных імперый. Беларускаму рэжыму ўжо не свеціць паўтор нафтавага афшору, калі шалёныя грошы як з куста сыпаліся. Звыш таго, Масква адсунула аж на 2025 год стварэнне ў ЕАЭС агульнага рынку нафты і газу (шкада страчваць навар на энергарэсурсах, інтэграцыя пачакае, паратопчацеся). Мінск спрабуе плаціць за расійскі газ амаль што ўдвая меней, чым вымагае двухбаковая формула, аднак гэта пагражае новым вялікім скандалам.

Карацей, калі разабрацца, то Мінск з Масквой жывуць як кот з сабакам. Свае "цёркі" ў Крамля і з Астаной, і з Бішкекам, і з Ерэванам. Пры гэтым на еўразійскіх самітах па-ранейшаму дамінуе крывадушна-мажорная рыторыка, бо і падзецца адзін ад аднаго небаракам-інтэгратарам няма куды. Вось і беларускі кіраўнік пасля разгромных заяў у казахстанскай сталіцы стаў банальна разважаць пра тое, што "нам трэба самім быць моцнымі, усяляк умацоўваць свой саюз – тады нам лягчэй будзе весці дыялог і з Еўрапейскім Саюзам, і з КНР, і з іншымі". Але між тым Лукашэнка з Назарбаевым акурат і заблакіравалі стварэнне ў ЕАЭС палітычных надбудоў (без якіх нельга сабе ўявіць ЕС), не хочуць даваць шмат паўнамоцтваў Еўразійскай эканамічнай камісіі. Бо, па-першае, не прывыклі дзяліцца ўладай, гуляць па правілах, а па-другое, цалкам абгрунтавана баяцца, што цераз палітычныя надбудовы Масква ціхай сапай прыбярэ да рук суверэнітэт партнёраў. Не можа быць раўнапраўнай інтэграцыі пад дахам былой імперыі, якая захавала ранейшыя замашкі. Звыш таго, эканомікі чальцоў ЕАЭС самі па сабе адсталыя, дэфармаваныя, рэсурсазалежныя, як шашалем, паточаныя карупцыяй; навуковы і тэхналагічны патэнцыял дэградуе. Карацей, ломанага шэлега не варты вашы заклікі стаць моцнымі, калі вы кансервуеце няздольныя да дынамічнага развіцця рэжымы асабістай улады.

Сваім змрочным спічам на саміце ў Астане беларускі афіцыйны лідар дэ-факта засведчыў калапс еўразійскай інтэграцыі. Але выскачыць з гэтай каляіны кароткі заваротки. Так, Лукашэнка будзе трохі скандаліць, каб выбіць у Пуціна нейкія зніжкі, трохі манеўраваць, гуляць з Бруселем, каб не апынуцца зусім прыпёртым да сценкі, але па вялікім рахунку Беларусь пры цяперашнім рэжыме несумяшчальная з Еўропай. Правадыр завёў краіну ў еўразійскую пастку і сам не ведае, як даць рады.

ЧУЛІ?

Сяргей Скрабец працаўладкаваўся

Зараз былы дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу даглядае за інвалідам І групы.

Нагадаем, у свой час былы генеральны дырэктар ЗАТ "БелБабаеўскае", экс-дэпутат Палаты прадстаўнікоў **Сяргей Скрабец** быў адпраўлены за краты за быццам бы нанесены дзяржаве матэрыяльны ўрон. У Палаце прадстаўнікоў Скрабец узначальваў дэпутацкую групу "Рэспубліка", якая была ў адкрытай апазіцыі да ўлады.

Выйшаўшы на волю ў 2006 годзе, ён беспаспяхова спрабаваў уладкавацца на працу, хаця нейкія "прасветы" ў гэтым накірунку і былі.

– За дагляд за інвалідам атрымліваю штомесяц дапамогу ў памеры каля паўтара мільёна рублёў, – распавёў Сяргей Скрабец. – Да таго ж не трапляю ў спіс "лайдакоў". Дарэчы, з гэтых грошай у мяне нічога не вылічваюць на пагашэнне той сумы, што налічыў суд яшчэ ў 2006 годзе.

– Колькі вы павінны яшчэ выплаціць?

– Напачатку налічылі 700 мільёнаў рублёў, але з улікам інфляцыі сума павялічылася прыкладна да паўтара мільярда. Выплаціў за 10 гадоў усяго каля 100 мільёнаў, таму тут не бачна ніякага прасвету. Я палічыў, што мне каля 150 гадоў трэба плаціць, каб разлічыцца з дзяржавай.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЛІЧБА ДНЯ

13,1 мільярда долараў

Такі знешні дзяржаўны доўг Беларусі.

Сёлета ён павялічыўся на 651,7 млн долараў ЗША, ці на 5,2%, паведамляе прэс-служба Міністэрства фінансаў.

ДАРЭЧЫ

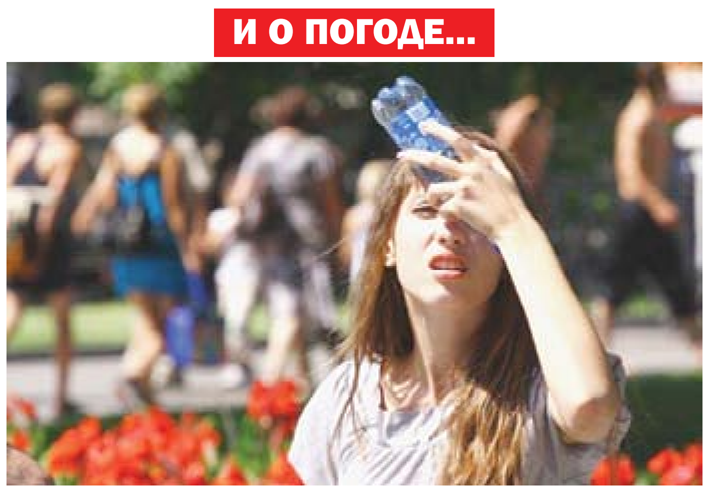
У каго пазычылі?

Прэс-служба паведамляе, якія ў 2016 годзе былі прыцягнуты знешнія дзяржаўныя пазыкі.

Найбольшую суму Беларусь "перахапіла" ў Еўразійскага фонду стабілізацыі і развіцця – 500 мільёнаў долараў. Банкі Кітая пазычылі нам 111,1 млн долараў. Ад урада і банкаў Расіі мы атрымалі 153 млн долараў, ад Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця 17,3 млн долараў.

Усяго ў 2016 годзе ўрад Беларусі пазычыў грошай на суму 781,4 млн долараў.

И О ПОГОДЕ...

Все – аномально

Начальник службы гидрометеорологических прогнозов Республиканского центра по гидрометеорологии **Дмитрий РЯБОВ** провел пресс-конференцию о том, каким будет летний сезон в Беларуси, напомнив предварительно о температурах прошедшей весны.

Весна вошла в десятку самых теплых сезонов

Весна пришла в этом году в аномально ранние сроки – 26–27 января. Я не оговорился. Зимние температуры в Беларуси стояли только один месяц – в январе. Потому что в декабре была ноябрьская погода, похолодало лишь 25 декабря, выпал снег, и уже в начале января температура опустилась до минус 20–30 градусов. Но ненадолго. Февраль сравнялся по температуре с мартом, а некоторые числа даже походили на апрель. А что касается календарной весны, то в целом она была теплая, комфортная и красивая, особенно в мае, когда все зацвело, забурлило. Из своих личных наблюдений: еще лето не началось, а птенцы скворцов уже вылетели из гнезда. Все весенние месяцы были теплее климатической нормы, вошли в десятку самых теплых, температура поднималась выше нормы на 2–7 градусов.

Лето попытается повторить рекорд весны

1 июня установилась аномально теплая погода. За первые сутки лета температура воздуха была на 2–8 градусов выше климатической нормы – 22–28 градусов. Что впереди? Погода ожидается теплее обычного. На большей части территории средняя сезонная температура воздуха будет выше обычной. Но здесь есть свои минусы. По западной и юго-западной половине страны количество осадков ожидается меньше своих значений.

А теперь пройдемся по месяцам. Июнь ожидается выше климатической нормы на один градус. А количество осадков будет меньшим. По Минску начало июня, как видим, аномально теплое, но с 6 июня похолодает – погода для горожан будет как раз более комфортная. Однако с 14 июня температура воздуха опять повысится. Вторая декада июня, в принципе, закончится температурами выше нормы, комфортной погодой – 18–25 градусов. Временами будут идти дожди. В третьей декаде погоду будут определять антициклоны, температура воздуха – 20–27, в южных регионах в отдельные дни 28–31 градус. А дождей немного.

Июль считается самым жарким месяцем в нашей стране, а в этом году его температура ожидается еще и выше нормы. То есть будет стоять жаркая погода без осадков. Август, по нашим прогнозам, будет близким к своим климатическим значениям. Средняя температура 16–17 градусов, и количество осадков предполагается около нормы – 62–69 миллиметров.

Виктория ДРОЗД.

РАКІРОЎКА

Мікалай Аўтуховіч адкрыў новую фірму

Дзейнічаць яна пачала з учарашняга дня.

Не так даўно ваўкавыскі прадпрымальнік і былы палітвязень Мікалай Аўтуховіч даведаўся, што ягоную фірму «Ніка-таксі 22222» пазбавілі ліцэнзіі. А таму вырашыў адкрыць новую.

"2 чэрвеня заканчваўся тэрмін дзеяння старой фірмы, але хутка адкрылі новую, атрымалі ліцэнзію, і з гэтага ж дня ўвесь калектыў пачаў працаваць у новай фірме пад назвай "Ніка-таксі", – распавёў Мікалай. *– Будзем спадзявацца, што зараз чыноўнікі не будуць нам устаўляць палкі ў колы, як гэта было раней"*.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПУЛЬС

Упростить визовый режим

«Мы хотим облегчить визовый режим для тех, кто хочет приехать в Беларусь», – заявил вчера представитель МИД Беларуси **Дмитрий Мирончик**.

Сейчас внешнеполитическое ведомство совместно с другими органами госуправления согласовывает текст соответствующего указа президента. «Отрабатывается та часть, которая не позволит воспользоваться новыми льготами нелегальным мигрантам», – добавил Мирончик.

ОБЩИЙ ПЛАН

Красота – это тоже достижение

В первый день лета премьер-министр Беларуси Андрей Кобяков вручил государственные награды лучшим людям нашей страны – всего более 50 человек. Среди них труженики Оршанского льнокомбината, учителя, соцработники, преподаватели, ученые. А также две красивые женщины, две приятельницы и коллеги – Светлана Боровская, актриса и телеведущая, и ведущий мастер сцены Театра-студии киноактера Вера Полякова-Макей, жена министра иностранных дел Владимира Макея. Обе получили из рук премьер-министра медали Франциска Скорины. Медаль – почти обязательная ступенька, чтобы следующей наградой стало звание «Заслуженный артист Республики Беларусь». И дело, видимо, за этим у Светланы и Веры не станет. Заслужат они и «заслуженных»!

Кирилл БУБНОВ.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Як я правяраў на Камароўцы свежыя грыбы

Купіць купіў, але пачаставацца так і не ўдалося. Вярнуў прадаўцу...

Сталічны Камароўскі рынак нават у працоўны дзень у дзесяць гадзін раніцы ўжо не спіць і гудзе напоўніцу. Яшчэ на падыходзе да яго бабулькі гандлююць з зямлі цыбуляй, кропам і іншай гароднінай. Над імі ўзвышаецца плакат з сацыяльнай рэкламай – *"Наш труд – любимому городу. Победители городского конкурса профессионального мастерства»*. Сімвалічна!

Дарэчы, доўга шукаць грыбы не даводзіцца – метраў за сто да рынку стаіць жанчына з некалькімі вёдрамі падбярозавікаў.

– Дзе збіралі? – цікаўлюся.

– Каля Асіповічаў, па салігорскім накірунку, – распавядае яна. – У нас там дажджы такія лінулі, што грыбы адразу пайшлі ў рост. Праўда, адны падбярозавікі, іншых няма. З тыдзень, напэўна, раслі, а зараз ізноў зніклі. Спякота зямлю высушыла. Купляйце, добрыя грыбы... Малое вядзерца – 50 тысяч рублёў, вялікае – 150 тысяч. Але майце на ўвазе, што не скіну ні капейкі. Столькі часу па лесе цягалася...

Абяцаю жанчыне купіць у яе падбярозавікі, а сам тым часам цікаўлюся наконт грыбоў на рынку.

– Учора, здаецца, адзін чалавек прадаваў, а сёння нікога няма, – кажуць мне гандляры.

Выбару не застаецца – даводзіцца купіць за 50 тысяч невялікае вядзерца грыбоў у жанчыны з Асіповіцкага раёна. Разам з пакупкай прамой хадой накіроўваюся ў санітарна-ветэрынарную лабараторыю рынку, дзе напачатку наогул не разумеюць, навошта я хачу праверыць грыбы на радыяцыю.

– Вы купілі каля 400 грамаў грыбоў, з іх палова спатрэбіцца для экспертызы, – адгаворваюць мяне супрацоўнікі лабараторыі. – Іх мы ўжо не вернем, так што грошы выкінеце на вецер.

– Чаму на вецер? – не здаюся я. – Хачу праверыць гэтыя грыбы і, калі ўсё будзе ў норме, куплю ў жанчыны і астатнія.

– Ваша справа...

У мяне патрабуюць пашпарт, каб скласці дамову, і просяць заплаціць у касу 50 тысяч рублёў.

– Божа, што вам прадалі! – усплёскваюць рукамі ад абурэння лабаранты, ледзь пачаўшы рэзаць грыбы. – Яны ж толькі вонкава здаровыя, а ўнутры – адны чэрві. Навошта вам грыбы з такім "мясам"?! Цягніце сюды гэтага прадаўца, мы прымусім яго вярнуць вам грошы.

– І ўсё ж такі я хацеў бы, каб грыбы праверылі на радыяцыю, – настойваю на сваім.

Мяне просяць "пагуляць прыкладна паўтары гадзіны", таму ёсць час пацікавіцца коштамі на Камароўцы: памідоры – 10.000–60.000 рублёў за кілаграм, гуркі – 5500–12.000, цыбуля – каля 14.000, маладая бульба – 13.000–22.000, радзіс – 13.000–16.000, абрыкос – 45.000, персікі – 55.000, чарэшня – 55.000–70.000, клубніцы – 45.000–65.000 рублёў.

Дарэчы, на рынку ўжо прадаюць беларускія трускалкі (ва ўсялякім выпадку так кажуць), хаця пінскіх ягад (*вёска Дварэц у Пінскім раёне лічыцца клубнічнай сталіцай*) на Камароўцы зусім няма. У асноўным – з Івацэвічаў і Драгічына.

– *На адкрытым грунце мае клубніцы выраслі, гатунак "Ханойка"*, – хваліць свой тавар адна жанчына і ў той жа час шчыра прызнаецца: – *Вы сёння не знойдзеце на рынку такіх ягад, якія выраслі б зусім без "хіміі", на адным гноі. Трэба ж з рознымі шкоднікамі змагацца, падліваць нешта ў зямлю, падсыпаць... Я і сама, дарэчы, такую ем.*

На рынку – шмат пенсіянераў, якія выбіраюць прадукты ў залежнасці ад таго, колькі маюць грошай у кішэні. Як правіла, купляюць самае таннае. Напалову гнілыя памідоры прадаюць па 5 тысяч рублёў, але, як аказалася, і на іх знаходзіцца свой пакупнік. Прадаюцца тут і ўзбекскія таматы – 280 тысяч за кілаграм. Хто іх купляе – для мяне засталося загадкай...

Паўтары гадзіны прайшло, можна ісці ў лабараторыю за вынікамі экспертызы.

– Вашы грыбы чыстыя, – паведамілі мне добрую навіну. – Гранічная норма 137-га цэзію ў грыбах – 370 бекерэляў на кілаграм, а ў гэтых падбярозавіках – менш за 50. Гэта дакладныя звесткі, некалькі разоў пераправяралі. Але на будучае вам парада – не купляйце грыбы па-за рынкам.

Мая субяседніца распавядае, што яны правяраюць садавіну і гародніну толькі на радыяцыю і нітраты, бо ў іх экспрэс-лабараторыя. Многія нясуць тавар на праверку, калі пачынаецца ягадна-грыбны сезон.

– Я вам параіла б так: калі збіраецеся набываць грыбы і ягады па-за рынкам, праверце іх у нашай альбо іншай санітарна-ветэрынарнай лабараторыі, – дадае лабарантка. – Баравікі, падбярозавікі, махавікі, курачкі, падасінавікі і лісічкі адносяцца да той групы грыбоў, якія, што называецца, усмоктваюць цэзій-137. З ягад у групе рызыкі – чарніцы і буякі, маліна і суніцы, ажына і рабіна. Калі ж вы купляеце іх на рынку, то патрабуйце ў прадаўца талон санітарна-ветэрынарнай экспертызы, які той павінен мець пры сабе. У ім – вынікі праверкі прадуктаў, што здаваліся нам на аналіз. Няма такога талона – лепш не купляйце. Альбо скажыце: "Пойдзем праверым вашы грыбы, а затым я ў вас куплю". У такім выпадку экспертызу аплаціць прадавец. Здараецца, што прывозяць на рынак ягады, праверылі, а цэзій перавышае норму. Больш за тое – могуць прывезці іх нават з чыстага рэгіёна, а перавышэнне ўсё роўна ёсць. Таму не варта верыць на слова прадаўцам, што іх раён радыяцыя не закранула. Правяраць у наш час патрэбна ўсё. Асабліва калі купляеце прадукты для дзяцей. Вось вы зараз з намі заключылі дамову, таму пашпарт вам у нас больш не патрэбны: на працягу года можаце прыносіць на праверку садавіну і гародніну без складання новай дамовы. Заплаці 50 тысяч – і еш спакойна".

Напрыканцы супрацоўніца лабараторыі пагутарыла і з гаспадыняй чарвівых грыбоў, якая, дарэчы, вярнула грошы за "псаваны тавар". Хаця, як па-філасофску казаў адзін мой знаёмы: *"Не тыя чэрві, што мы ядзім, а тыя чэрві, што нас ядуць..."*

Алесь СІВЫ.

Фота аўтара.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

«Пракуратура гуляе са мной у пінг-понг»

Уладзімір Мацкевіч так і не змог дабіцца справядлівасці.

Выпадак, які здарыўся з філосафам **Уладзімірам Мацкевічам**, увайшоў у гісторыю грамадскага жыцця Беларусі як найвялікшы абсурд. Нагадаем, што 15 лютага на Кастрычніцкай плошчы прайшла несанкцыянаваная акцыя прадпрымальнікаў. Праз пэўны час Мацкевіча запрасілі ў суд. Супрацоўнікі АМАПу **Ілля Якаўлеў** і **Аляксандр Шушко** заявілі, што пазналі ў Мацкевічу ўдзельніка мітынга. Паводле іх слоў, філосаф стаяў з расцяжкай. Участковы **Дзяніс Трасняк** нібыта на Мацкевіча склаў пратакол за ўдзел у мітынгу. [illegible]

Але падчас суда, які адбыўся 15 сакавіка, Мацкевіч прадэманстраваў квіткі на самалёт у Варшаву. У сталіцу Польшчы ён вылецеў 14-га і вярнуўся ў Мінск 16 лютага. Значыць, менавіта ў дзень акцыі філосаф знаходзіўся за мяжой. [illegible]

Аднак суддзя Цэнтральнага раёна сталіцы **Вікторыя Шабуня** не апраўдала Мацкевіча, а адправіла матэрыялы справы ў РУУС на дапрацоўку. Як пракаментаваў гэтае рашэнне праваабаронца **Аляксей Казлюк**, гэта было зроблена для таго, каб усе тэрміны разгляду гэтай справы прайшлі.

Філосаф тады напісаў заяву ў пракуратуру, каб прыцягнуць супрацоўнікаў МУС да адказнасці за ілжывыя сведчанні. [illegible]

[illegible]

Максім ПЛОТНІКАЎ.

ТРАГЕДИЯ

Игорь ГАЕВСКИЙ,
главный государственный санитарный врач:

«В Беларуси от прививок не умирали никогда»

В Гродно продолжает работу специальная комиссия Министерства здравоохранения. Ее, а также сотрудников Следственного комитета интересуют все обстоятельства по факту смерти в поликлинике №1 шестилетней девочки, которую мама привела на вакцинацию. После введения комбинированной вакцины против кори, паротита и краснухи состояние девочки резко ухудшилось. Несмотря на усилия врачей, она скончалась на глазах у матери. Такую же прививку в этот день в поликлинике сделали еще 9 детям.

Заместитель министра здравоохранения – главный государственный санитарный врач Беларуси **Игорь Гаевский** считает, что преждевременно утверждать связь между смертью и проведением профилактической прививки.

– Как давно применяется в Беларуси вакцина, которую вводили девочке?

– В Беларуси трехвалентные вакцины против кори, эпидемического паротита и краснухи применяются с 2000 года: «Тримовакс» (Франция) – до 2004 года, КПК (Индия) – в 2004–2012 годах, «Приорикс» (Бельгия) – с октября 2012 года.

– Сколько детей ежегодно получают эту вакцину?

– Согласно Национальному календарю профилактических прививок вакцинация против кори, эпидемического паротита и краснухи проводится детям в возрасте одного года и в 6 лет – это 226.055 вакцинаций в 2015 году, а также еще около тысячи детей получают вакцинацию по индивидуальному календарю.

– Всех ли детей прививают вакциной «Приорикс»?

– Практически всех. Охват детей, подлежащих плановой вакцинации по национальному календарю, составляет 98,9–99,1 процента.

– Как часто возникают аллергические реакции на эту вакцину?

– Согласно инструкции по применению вакцины «Приорикс», частота аллергических реакций может быть менее одного случая на тысячу выполненных вакцинаций.

В Беларуси за весь период применения трехвалентных вакцин случаи аллергических реакций на нее не регистрировались.

– Сколько случаев осложнений от проведения прививок регистрировалось за время использования этой вакцины?

– За время применения вакцины «Приорикс» было зарегистрировано два случая побочных реакций, что составило 0,007 случая на 1000 привитых, то есть меньше, чем допускается производителем вакцины (0,01 случая на 1000 привитых).

– Были ли в Беларуси случаи смерти, связанные с вакцинацией (от любых вакцин)?

– Случаев смерти после проведения вакцинации в Республике Беларусь не регистрировалось.

– Как всеобщая вакцинация детей повлияла на заболеваемость корью, эпидемическим паротитом и краснухой?

– Эпидемический паротит приводит к развитию бесплодия. Краснуха является причиной выкидышей и врожденных уродств у новорожденных (слепоты, глухоты, врожденных пороков сердца) в случае возникновения краснухи у беременных.

В Беларуси в настоящее время регистрируются единичные случаи кори (два случая в 2015 году) и краснухи (один случай в 2015 году), причем завозные – с территорий других стран. С момента введения вакцинации против кори, краснухи и эпидемического паротита заболеваемость этими инфекциями снизилась: корью – в 1.258 раз, краснухой – в 60.690 раз, эпидемическим паротитом – в 12.502 раза.

В 2015 году эксперты ВОЗ признали Беларусь территорией, свободной от эндемической краснухи, что связано в первую очередь с ежегодной плановой вакцинацией в течение ряда лет.

Использование бельгийской вакцины «Приорикс», которой была привита умершая в Гродно девочка, на время разбирательства приостановлено.

Елена СПАСЮК.
(Naviny.by)

ПАСЛЯ ЗДАРЭННЯ

Валянціну Быкаву паравялі на абследаванне ў Віцебск?

– *Ёсць такое паняцце, як «медыцынская тайна», таму ўсю інфармацыю пра стан здароўя пацыента можна падаваць толькі з яго асабістай (пісьмовай) згоды*, – адказаў «Народнай Волі» галоўны ўрач Ушацкай цэнтральнай раённай бальніцы **Сяргей Майсееў**.

Сказаць, дзе цяпер знаходзіцца Валянціна Уладзіміраўна, Сяргей Анатольевіч таксама не пажадаў.

«Народная Воля» раней паведамляла, што напад на сястру Васіля Быкава адбыўся 27 мая ў вёсцы Вячо Ушацкага раёна. У дом да 89-гадовай пенсіянеркі прыйшлі невядомыя і моцна збілі адзінокую жанчыну. У Валянціны Быкавай зламаны рука, некалькі рэбраў, а таксама на целе ў пацярпелай шматлікія сінякі.

Вядома, што нападнік нічога не паспеў узяць з хаты, а яго твар Валянціна Быкава не бачыла, бо ён напаў са спіны. На падставе нападу на сястру Васіля Быкава распачата крымінальная справа па артыкуле «Прычыненне меней цяжкага цялеснага пашкоджання» (ч.1 арт.149 КК).

«Народная Воля» выра[illegible] ці ёсць на сённяшні дзень вынікі расследавання, але ад каментарыяў па Ушацкім РАУС адмовіліся.

Паводле слоў жыхароў вёскі Вячо, днямі Валянціну Быкаву перавялі ў аддзяленне абследа-[illegible]

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ПАЛІТЫХУНЯ

Александр КОЗУЛИН:

«В том, в чем не вижу целесообразности, я не участвую»

В Беларуси появилась новая политструктура – Белорусский национальный конгресс. Один из ее организаторов и лидеров, экс-кандидат в президенты на выборах 2010 года Николай Статкевич заявил, что «это начало объединения демократических сил Беларуси». Читатели «Народной Воли» заметили, что среди политиков, которые вошли в состав оргкомитета конгресса, нет Александра Козулина. В 2006 году бывший ректор Белгосуниверситета ярко и харизматично провел предвыборную президентскую кампанию, после выборов сразу же был осужден на 5,5 года (официально – за организацию массовых беспорядков). Отсидел 2,5 года, в тюрьме 53 дня держал голодовку, требуя и добившись рассмотрения белорусского вопроса в Совете Безопасности ООН. Однако после освобождения Александр Козулин практически не участвует в каких-либо политических акциях.

В 2010 году Козулина задержали у здания Верховного суда и оштрафовали на 700 тысяч белорусских рублей (около 235 долларов) за то, что он выступил в поддержку предпринимателей из Волковыска Николая Автуховича и Владимира Осипенко, которых судили за "незаконные действия с оружием и боеприпасами". С тех пор Козулин ни в каких публичных акциях участия не был.

– Почему сегодня не слышно голоса Козулина? Вы не верите в то, что белорусская оппозиция способна консолидироваться? – дозвонилась я до политика.

– А у нас есть оппозиция? – вопросом на вопрос ответил Александр Владиславович.

– Вы считаете иначе?

– В июле будет 22 года правления Лукашенко. Это серьезный временной отрезок, и можно делать выводы, что произошло за эти годы, появились ли у власти серьезные оппоненты. На мой взгляд, ни одного серьезного урока не извлекла оппозиция за эти годы, ни одного серьезного вывода не сделала. Все те же сказки-байки... Вряд ли можно говорить, что в стране есть те, кто может привлечь внимание людей. Что касается моего участия в конгрессе... В том, в чем не вижу целесообразности, я не участвую.

– А вам предлагали поучаствовать в создании Белорусского национального конгресса?

– Нет.

– А если бы такое предложение поступило?

– При чем здесь «если бы»?..

– Как вы думаете, получится ли у оппонентов власти объединиться и пойти на парламентские выборы единым фронтом? Или, может, вы согласны с критикой, которая звучит из регионов? Например, Вячеслав Болбат – член Белорусской социал-демократической партии (Громада) из Барановичей заявил, что «на конгрессе собрались люди, которые умеют устраивать пикеты, но не могут работать системно». «Они не смогут собрать лучших представителей оппозиции, чтобы продвинуть их в парламент», – раскритиковал он организаторов конгресса.

– Время покажет. Но, думаю, все у нас идет по заведомому кругу, не приводящему ни к чему.

– А как оцениваете заявления Александра Лукашенко, что он не против того, чтобы несколько оппозиционеров прошли в парламент?

– Этот вопрос проще всего задать обычному гражданину. Спросить у людей, верят ли они в справедливые выборы в Беларуси. Я как избиратель на выборы не хожу давно. И на эти не пойду.

Вот мы ругаем власть, правительство. Но это – зеркальное отражение нашего общества, желаний и помыслов людей, нашего внутреннего состояния. Правят страной те, кого мы заслужили. Пенять на зеркало не надо – в нем мы сами.

– А чем вообще занимается Александр Козулин сегодня?

– Живу, как все белорусы.

– Вы уже пенсионер. Как Шушкевича в свое время, вас пенсии не лишили?

– Пенсию получаю. Но не спрашивайте сколько и не старайтесь взять у меня интервью… Я всегда стремился зарабатывать на жизнь, чтобы не чувствовать себя ущербным.

Мария ЭЙСМОНТ.

ЧУЛІ?

«Победа» ў Мінск не паляціць

Нізкабюджэтны расійскі авіяперавозчык «Победа» адмовіўся ад допуску на 10 міжнародных накірунках, у тым ліку ў Мінск і Гомель. «Росавиация» адклікала ў кампаніі допускі з Масквы ў Мінск (14 разоў на тыдзень) і Гомель (7 разоў на тыдзень). Таксама адкліканы допуск палётаў з Масквы ў Кіеў, Адэсу, Харкаў, Днепрапятроўск, Падгорыцу, Дрэздэн.

Як паведамляе ТАСС, адмова ад допуску ў Мінск нібыта звязана з тым, што лаўкостар не змог атрымаць ад беларускіх авіяўлад права на рэгулярныя рэйсы.

Швейцарцы будуць разводзіць у Беларусі свіней

Швейцарскую кампанію "Агра Сэйс Сістэм СА" зацікавіла інфраструктура былога вайсковага гарадка Багданаўшчына ў Шчучынскім раёне, якая не выкарыстоўваецца ўжо шмат гадоў. Швейцарцы вырашылі пабудаваць на яго тэрыторыі буйны свінагадоўчы комплекс. Праект разлічаны на вытворчасць 11.950 свіней у год і заснаваны на экалагічным прынцыпе. Як заявіў дырэктар швейцарскай кампаніі **Патрык Шубігер**, спецыяльныя тэхналогіі гарантуюць, што адходы не трапяць у жывую прыроду.

Інвестыцыйная дамова з швейцарскім бокам была падпісана ў канферэнц-зале былога палаца князёў Друцкіх-Любецкіх у Шчучыне, які летась адкрыўся пасля рэстаўрацыі да Дня беларускага пісьменства.

Васіль СТАСЕВІЧ.

БЛІЦ

Адпачынак за мяжой.
Ці па кішэні ён падчас эканамічнага крызісу?

З гэтым пытаннем «Народная Воля» звярнулася да шэрагу асоб, а таксама пацікавілася, як яны сёлета збіраюцца адпачыць.

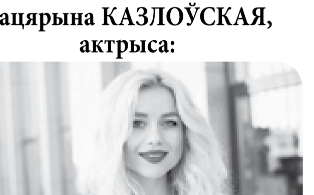

Ганна ЦІТАВЕЦ, сцюардэса:

– Як паказваюць мае асабістыя назіранні, а я маю непасрэднае дачыненне да турызму, гэтую сферу крызіс закрануў не ў поўнай меры. Кожны тыдзень у летні перыяд наша авіякампанія выконвае больш за 20 чартарных рэйсаў. Самымі папулярнымі напрамкамі ў перыяд адпачынкаў па-ранейшаму з'яўляюцца Грэцыя, Егіпет, Балгарыя, Іспанія і Турцыя. Цяпер, напрыклад, адпачыць удваіх у Егіпце можна за 1000–1200 долараў.

З-за вялікага наплыву пасажыраў у летні перыяд свой адпачынак я праводжу восенню ці зімой. Аддаю перавагу Тайланду і Дамінікане.

Кацярына КАЗЛОЎСКАЯ, актрыса:

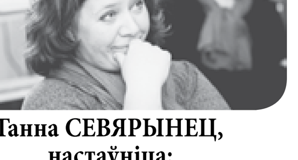
– Сярэдні ўзровень заробкаў беларусаў не дазваляў як да крызісу, так не дазваляе і цяпер ездзіць кудысьці далёка. Затое нашы людзі добра ведаюць Нарач, Браслаў…

Я гэтым летам не планую вялікіх вандровак (і справа не ў крызісе, а ў працы і вучобе) – аднак, можа, з'езджу ў Рыгу альбо ў Кіеў. Увогуле я не люблю "ляжачы" адпачынак. Мне больш цікава падарожнічаць і знаёміцца з прыгожай архітэктурай. А такіх месцаў і ў Беларусі даволі шмат, асабіста я яшчэ не ўсё бачыла, можа, гэтым і займуся.

Юлія ЦЯРЭНЦЬЕВА, шматдзетная маці:

– Наўрад ці эканамічны крызіс станоўча паўплывае на развіццё турызму ў Беларусі. Па-ранейшаму застаюцца праблемы з інфраструктурай. Будзе, як і раней, – у каго ў прыярытэце адпачынак за мяжой, тыя і адпачнуць. Астатнія паедуць на лецішча або ў родную вёску. Наша сям'я жыве на беразе возера, таму адпачываць будзем тут – у Браславе. Плюс арганізуем для дзяцей невялікае падарожжа ў Рыгу і Вільнюс, магчыма, даедзем і да Палангі.

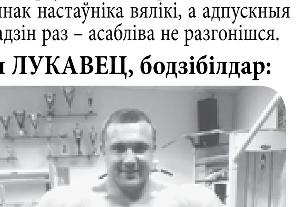

Ганна СЕВЯРЫНЕЦ, настаўніца:

– Адпачываць буду на лецішчы ў градах і не толькі таму, што крызіс, а і таму, што мне такі адпачынак таксама падабаецца. Я фарміірую на ўчастку ружовую алею, эксперыментую, планую асвоіць тапіярную стрыжку іглічных, так што ўражанняў будзе дастаткова.

На жаль, у гэтым годзе не атрымаецца адправіць на адпачынак за мяжу дзяцей, хоць раней заўсёды імкнуліся арганізаваць якую-небудзь забаўляльна-пазнавальную паездку – гэтым летам хіба што ў аздараўленчы лагер пад Мінскам. Адпачынак настаўніка вялікі, а адпускныя даюць адзін раз – асабліва не разгонішся.

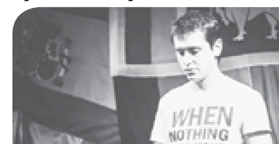
Ілля ЛУКАВЕЦ, бодзібілдар:

– На мой погляд, людзі з сярэдняй зарплатай, а калі яшчэ і з дзецьмі, павінны ва ўсім сабе адмаўляць, каб сабраць грошай на паездку. Сваю спартыўную дзейнасць я сумяшчаю са службай у МНС, і з маёй варты, напэўна, ніхто сёння не зможа дазволіць сабе адпачынак за межамі Беларусі.

Віктар ЗАКРЭЎСКІ, будаўнік:

– Пры сённяшніх умовах дазволіць адпачынак за мяжой я сабе не магу. Больш думаеш, як звесці канцы з канцамі, аплаціць дзецям вучобу і не залезці ў даўгі. Таму, дзе буду праводзіць адпачынак, нават яшчэ і не ведаю. Магчыма, наогул прыйдзецца працаваць.

Максім ГРЫНЁЎ, студэнт:

– На мой погляд, у цяперашняй эканамічнай сітуацыі большасць беларусаў не могуць паўнавартасна адпачыць нават у Беларусі, не кажучы ўжо пра замежжа.

Напэўна, адзіная магчымасць убачыць акрамя Мінскага мора штосьці іншае – гэта «гарачыя пуцёўкі»: цэлы год збіраць грошы ў надзеі, што падвернецца прыдатны тур у Турцыю ці Егіпет. Асабіста я ўжо запланаваў паездку да мора на верасень. Спадзяюся, што за лета змагу зарабіць грошай на бюджэтную паездку.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ДЫЯГНАЗ

Большасць скаргаў на ўрачоў неабгрунтаваная

У Беларусі расце колькасць людзей, незадаволеных арганізацыяй аказання медыцынскай дапамогі. Статыстыка апошніх гадоў: кожны дзень на працу медыкаў скардзіцца да 40 чалавек. Тэлефануюць на «гарачыя лініі» Міністэрства аховы здароўя, абласных аддзелаў, пішуць лісты ў розныя ведамствы, у тым ліку і ў рэдакцыі СМІ. Але, аказваецца, усё тая ж статыстыка сведчыць, што пралікі медыкаў, якія пацвярджае спецыяльная камісія, складаюць толькі 1–2% ад агульнай колькасці скаргаў. Як правіла, гэта складаныя клінічныя выпадкі, дзе высокая рызыка медыцынскай памылкі. У астатніх зваротах пацыенты часцяком скардзяцца на рэчы несур'ёзныя, нярэдка іх абвінавачанні несправядлівыя. Даходзіць да таго, што пацыенты могуць паскардзіцца на скразнякі ў паліклініцы, з-за якіх у іх "прадула спіну". Але на ўсе скаргі трэба рэагаваць. І гэта аднімае ў дактароў шмат часу.

«*Складваецца ўражанне, што з медыкаў зрабілі, прабачце за такое параўнанне, казлоў адпушчэння,* – кажа загадчык хірургічнага аддзялення адной з мінскіх клінік. – *Усю незадаволенасць жыццём беларусы зрываюць на людзях у белых халатах. У інтэрнэце, такое адчуванне, пачалося адкрытае цкаванне ўрачоў. Але я перакананы, што нашы дактары, працу якіх дзяржава ацэньвае неадэкватна, працуюць не горш, чым выкладчыкі, інжынеры, будаўнікі, сантэхнікі. Але дзяўбуці лекараў прасцей. Таму што яны заканадаўча не абаронены і таму што ў большасці сваёй людзі выхаваныя. Урачы давалі клятву Гіпакрата і апрыёры павінны быць чуллівымі, таму што маюць зносіны з хворымі людзьмі*".

Дарэчы, ведаючы пра праблему, Міністэрства аховы здароўя ў мінулым годзе замаўляла ў Інфармацыйна-аналітычным цэнтры пры Адміністрацыі прэзідэнта сацыялагічнае даследаванне «Ацэнка насельніцтвам арганізацыі абслугоўвання ва ўстановах аховы здароўя». І яго вынікі засведчылі: больш за ўсё наракання ў беларусаў сапраўды на тое, як арганізавана праца ў шпіталях і паліклініках. Самыя распаўсюджаныя скаргі пацыентаў – вялікія чэргі да ўрачоў, мала часу на прыём аднаго пацыента, складанасці пры праходжанні медкамісій і г.д. А на якасць атрыманых паслуг, трэба прызнаць, пацыенты скардзяцца радзей. Але ж усё роўна звароты ад незадаволеных пацыентаў ідуць…

Медыкі задумаліся: як паменшыць паток скаргаў?

Валерый Марозаў, намеснік галоўнага ўрача па медэкспертызе і рэабілітацыі Магілёўскай цэнтральнай паліклінікі, піша ведамасная газета Міністэрства аховы здароўя «Медицинский вестник», лічыць неабходным заканадаўча прыраўняць падачу неабгрунтаваных скаргаў да адміністрацыйных правапарушэнняў, напрыклад, да дробнага хуліганства і праз органы МУС выпісваць вінаватаму штраф.

З іншага боку, старшыня этычнай камісіі Беларускай асацыяцыі ўрачоў, кардыяхірург, доктар медыцынскіх навук, прафесар **Уладзімір Крылоў** заявіў: «*Вопыт скаргаў ад пацыентаў кожнаму служыцелю Гіпакрата вельмі неабходны. Ніводнай прэтэнзіі не прымалі толькі шэрыя асобы і пасрэдныя спецыялісты. Нярэдка незадаволенасць хворага ўзнікае як процівага цвёрдай пазіцыі прафесіянала*». Разам з тым Уладзімір Крылоў пагаджаецца, што ёсць катэгорыя хворых, якім пры ўсім старанні дагадзіць немагчыма, таму што для іх галоўнае – пасканадаліць, выліць на каго-небудзь назапашаную душэўную жоўць. На думку Уладзіміра Крылова, колькасць скаргаў прама прапарцыянальна магчымасцям прававой абароны медыкаў у краіне. І гэтыя механізмы можна і трэба ўдасканальваць.

А якая ваша пазіцыя, паважаныя чытачы?

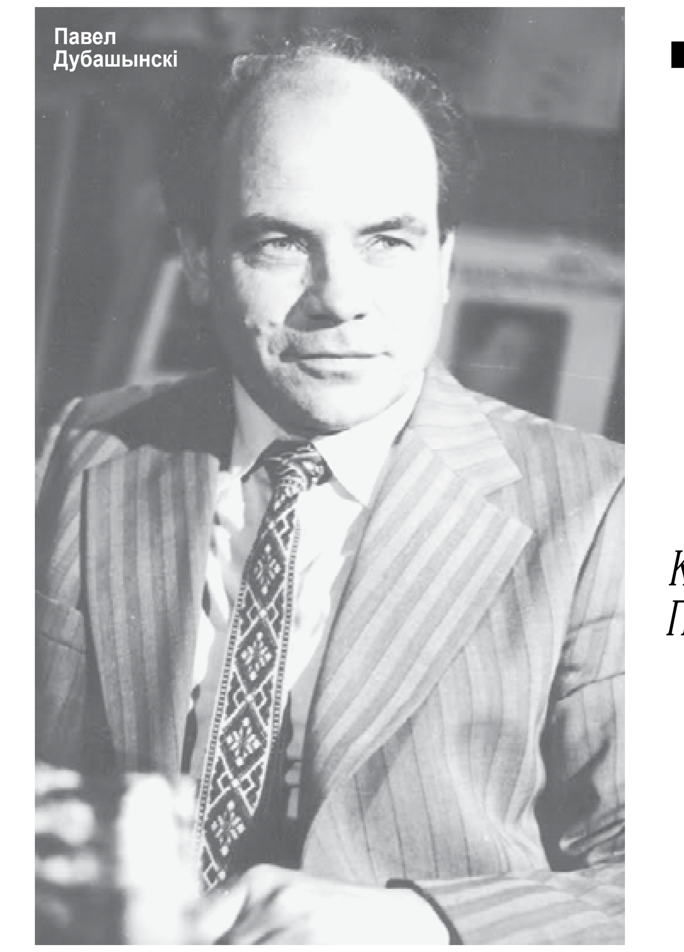
Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ДАРЭЧЫ

Скаржнікаў могуць пакараць

Аматараў пісаць скаргі ў нашай краіне пакуль не штрафуюць. Але пакараць рублём могуць. Як вядома, з нядаўніх часоў у Закон «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб» унесены змяненні і дапаўненні. І цяпер арганізацыі, якія палічаць, што ў працэсе разгляду скаргаў яны панеслі выдаткі, могуць звярнуцца ў суд, каб спагнаць іх са скаржніка. Але да судовай адказнасці могуць быць прыцягнуты толькі тыя аматары эпісталярнага жанру, хто накіроўваў скаргі 3 разы і больш на працягу года ў адну і тую ж арганізацыю, і гэтыя скаргі былі прызнаны неабгрунтаванымі, то бок у звароце былі ўказаны факты, якія не адпавядаюць рэчаіснасці.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Павел Дубашынскі

Трыумф і трагедыя Паўла Дубашынскага

2 красавіка 2000 года любімец гледачоў Купалаўскага тэатра, народны артыст Беларусі Павел Дубашынскі добраахвотна сышоў з жыцця. Што стала прычынай такога жахлівага рашэння? Чаму побач не аказалася ні сяброў, ні калег? Пра жыццёвы і творчы шлях знакамітага акцёра "Народнай Волі" расказала яго дачка Ірына Дубашынская.

Ірына з бацькам.

«Прыйшла сапраўдная галеча. Маці нават пазычала хлеб у бліжэйшым прадуктовым магазіне»

– Трагедыя пачалася з Чарнобыля. Калі адбылася катастрофа, кіраўніцтва тэатра (дырэктарам тады быў Іван Вашкевіч) адразу адправіла лепшых акцёраў у Мазыр. Напрыклад, Віктар Тарасаў, Галіна Макарава і мой бацька ігралі ў спектаклі "Вечар". Трэба было прадэманстраваць мясцовым жыхарам, што ўсё цудоўна, што небяспекі няма. Пра здароўе саміх акцёраў ніхто не клапаціўся. Праз некалькі гадоў тату праверылі на радыяцыю – і ў яго стаў "зашкальваць" абутак. Пасля вяртання яго ніхто не папярэдзіў, што трэба выкінуць усё адзенне.

У 1991 годзе ў бацькі пачаліся праблемы з голасам, з'явіліся хрыпы. Спачатку думалася, што праступа. Але голас рабіўся ўсё слабей. Бацька звярнуўся да доктара. Той спытаў: "Вы былі ў Чарнобылі?" – "Так". Доктар сказаў, што ў таты так праяўляецца прамянёвая хвароба... З 1992 года яго пачалі апраменьваць. Паступова з жыццелюбівага, вясёлага чалавека бацька ператварыўся ў адзінокага акцёра, ад якога пакрысе сталі адварочвацца. Пачалося з таго, што яму перасталі даваць ролі. Паступова ён перайшоў на ролі слуг. Я перастала хадзіць у тэатр: не магла на гэта глядзець.

– Няўжо ў Купалаўскім тэатры ў яго не было сяброў?

– Калі ён быў вядомы, тэлефон літаральна не змаўкаў. Яму тэлефанавалі нават незнаёмыя акцёры, якія не ігралі на сцэне шмат гадоў. Бацька доўга-доўга іх слухаў. Яму здавалася, што яго любілі як чалавека. А высветлілася, што ім захапляліся выключна як народным артыстам, які быў заняты ў рэпертуары. Калі пачалася хвароба, тэлефон замаўчаў.

Час ад часу здараліся перыяды палёгкі. І тады бацька стараўся працаваць напоўніцу, бо вельмі любіў тэатр. Але ці любіў яго тэатр у той перыяд? Вакол панавала атмасфера абыякавасці. Да яго сталі ставіцца вельмі зняважліва. Прывяду вам такі прыклад. У Мінску жыла стрыечная сястра бацькі. Часам ён прыходзіў да яе паразмаўляць. Іншых сваякоў у яго не было, ён застаўся адзіным дзіцём у сям'і. Потым сястра памерла. Бацька, ужо страціўшы голас, прыходзіў да яе сына. Аднойчы той сказаў бацьку: "Што ты прыходзіш на дармаўшчыну?" Прыкладна так яму аднойчы сказалі ў тэатры.

– Які жах!..

– Пачаўся перыяд трагедый, калі ўсё пачало наслойвацца адно на адно і падводзіць бацьку да страшнага фіналу.

У 1990-я гады мы жахліва збяднелі. Я працавала ў Літаратурным музеі Петруся Броўкі і не магла пахваліцца вялікай зарплатай. Мая маці, актрыса Тэатра юнага гледача, сышла на пенсію. Да таго часу тата часта здымаўся ў кіно, працаваў на радыё. З яго смерці прайшло 16 гадоў, але некаторыя людзі, з якімі я знаёмлюся, дагэтуль памятаюць бацькаў голас. Цікава, што ў 1980-х яго пахваліла адна з замежных радыёстанцый. Назвала лепшым дыктарам, які цудоўна валодае беларускай мовай. Бацька хваляваўся, каб не было праблем і яго не выклікалі да начальства.

Дык вось калі яго перасталі запрашаць на радыё і тэлебачанне, прыйшла сапраўдная галеча. У апошнія гады бацькавага жыцця маці хадзіла зімой у туфлях і восеньскім паліто і нават пазычала хлеб у бліжэйшым прадуктовым магазіне (тату пра гэта не расказвалі, каб не хваляваць яго).

– Але нават акцёры, якія маюць праблемы з голасам, могуць разлічваць на нейкія ролі.

– Так, пасля доўгага перапынку рэжысёр Міхаіл Пташук запрасіў бацьку на здымкі фільма "У жніўні 44-га" і прапанаваў яму ролю генерала-астматыка. Пазней я бачыла сцэны з яго ўдзелам: сыграна было цудоўна! Перад прэм'ерай выйшаў буклет з фотаздымкам таты (там была зафіксавана яго роля). Бацькі адправіліся на перадпрэм'ерны паказ, але падчас прагляду высветлілася, што Пташук выразаў усе кадры з удзелам бацькі. Усе. І нават не патэлефанаваў яму. Для бацькі гэта быў вельмі моцны ўдар. Прычыны такога ўчынку так і засталіся таямніцай. Праз два гады Пташук сам загінуў, таму спытаць няма ў каго.

«Я лепш памёр бы, чым жыў бы ў такой кватэры», – сказаў мне судмедэксперт

– Ад усіх перажыванняў у мамы здарыўся сардэчны прыступ. Яна трапіла ў бальніцу, і на нейкі перыяд бацька застаўся адзін. Аднойчы я прыйшла да яго ў госці (я жыла асобна). Мы цудоўна пасядзелі, я слухала песні ў яго выкананні (тата цудоўна іграў на гітары). Але мяне не пакідала ўражанне, што ён з чымсьці развітваўся. Ён дастаў свой чамадан, пагледзеў нейкія выразкі, граматы. "Гэта ўсё барахло, нічога не захоўвай", – сказаў ён мне. У бацькі быў вельмі падаўлены стан. Напярэдадні свайго 70-годдзя ў яго не было грошай, каб недзе адзначыць юбілей з блізкімі і сябрамі. Адчувалася, што здарылася нешта непапраўнае, чаго нельга змяніць.

– Трагедыя адбылася, калі ваша маці была ў бальніцы?

– Не, тады яе ўжо выпісалі. Але мама сказала, што дрэнна сябе адчувае, таму некалькі дзён пабудзе ў мяне, а потым паедзе дадому.

Прайшоў дзень, другі – ніякага званка ад бацькі няма. Маме дрэнна, яна не ўстае з ложка. Тым часам дзве ночы запар мне сніўся адзін і той жа сон. Як быццам я мыю падлогу ў бацькавай кватэры. Яна драўляная, а вакол нейкая агароджа. На другі дзень я сказала маме: "Ведаеш, бацькі ўжо няма. Я ведаю, што ён памёр". Быў ужо вечар, і маці сказала: тады едзь дадому. І ноччу я паехала туды адна. Што я перажыла – не перадаць! Бо я ведала і адчувала, што таты няма.

Зайшла да суседкі і папрасіла яе зайсці разам са мной. Адчыніла дзверы. Напэўна, каб нам не было так страшна, бацька пакінуў святло. Яго мы знайшлі ў ванным пакоі. Бацька павесіўся.

Я была ў шоку. Патэлефанавала двум акцёрам Купалаўскага (іх прозвішчы называць не хачу). Папрасіла пад'ехаць, падтрымаць мяне. Але яны так і не прыехалі.

У тры гадзіны ночы прыехаў судмедэксперт. Ён спытаў: "Няўжо ў гэтай жабрацкай кватэры жыў народны артыст Павел Дубашынскі?" "Так" – адказала я. "Я лепш памёр бы, чым жыў бы ў такой кватэры", – сказаў ён. Дзесьці ў чатыры гадзіны раніцы прыехалі два салдаты, якія павінны былі забраць труп бацькі. Яны ўзялі пакрывала, завярнулі цела і панеслі яго, стукаючы галавой па прыступках лесвіцы. Данеслі да аўтамабіля, раскачалі і кінулі ў кузаў, як мех з бульбай.

«У мяне не было для гэтага 250 долараў», – адказаў Давыдзька

– Паўла Дубашынскага як народнага артыста Беларусі пахавалі на Маскоўскіх могілках?

– У тым, што яго пахаваюць на Маскоўскіх могілках, быў перакананы ўвесь тэатр. Калі пасля паніхіды аўтобус павярнуў у іншы бок, усе пачалі гучна абурацца.

Тату завезлі на Паўночныя могілкі і пахавалі побач з нейкім сметнікам. Дзякаваць Богу, тое месца цяпер выглядае больш годна. Ля труны я спытала ў Генадзя Давыдзькі, тагачаснага дырэктара Купалаўскага, чаму бацьку хаваюць не на Маскоўскіх могілках, што адпавядае яго статусу. "У мяне не было для гэтага 250 долараў", – адказаў Давыдзька. "Вы не маглі сказаць гэта раней? – абурылася я. – Мы б усе разам сабралі". Ён прамаўчаў.

Пасля пахавання мама злягла. Была прыкавана да ложка, праз пяць гадоў яна памерла. Яшчэ праз тры месяцы памёр мой брат.

– Як склаўся яго лёс?

– Гісторыя майго брата Юрыя Дубашынскага – трагедыя ўсёй нашай сям'і. Калісьці ў юнацтве яны з сябрамі бралі прыклад з "Бітлз", у іх была свая музычная група. Аднойчы маці адчыніла дзверы кватэры і… ўбачыла 16-гадовага Юру без прытомнасці. Відаць, яго падклалі сябры. Што з ім адбылося, не вядома. Пазней ён працаваў у Нацыянальнай бібліятэцы, меў сям'ю, сына, але часам перажываў страшныя прыступы і назіраўся ў псіхіятрычнай клініцы. Пасля смерці маці Юра знік, два месяцы я не ведала, дзе ён. Яго знайшлі дзесьці паміраючым. Прывезлі ў бальніцу. Ён прашаптаў сваё прозвішча, але сказаў яго не вельмі дакладна. Таму апазнаваць Юру я прыехала прыкладна праз два месяцы пасля яго смерці.

Павел Дубашынскі ў ролі Князя К. (спектакль "Дзядзечкаў сон").

Дзядуля прыдумаў наступнае: «Усе нашы дочкі будуць каталічкамі, сыны – праваслаўнымі»

– Звычайна вытокі трагедыі шукаюць у характары чалавека, у яго жыцці. Якім быў Павел Дубашынскі?

– Да хваробы гэта быў зусім іншы чалавек. Ён нарадзіўся ў 1931 годзе ў вёсцы Гарбуны на Шаркоўшчыне. Яго бацькі, Піліп Міхайлавіч Дубашынскі і Канстанцыя Станіслаўна Янцэвіч, пазнаёміліся да рэвалюцыі ў Санкт-Пецярбургу, вяселле згулялі ў Рызе ў 1913 годзе. Бабуля працавала на фабрыцы "Чырвоная страла", дзядуля – на Пуцілаўскім заводзе.

Цікава, што Канстанцыя Станіслаўна была каталічкай, а Піліп Міхайлавіч – праваслаўным. Абодва – вельмі веруючыя, яны не захацелі мяняць веравызнанне. Каб вырашыць гэтую сітуацыю, дзядуля прыдумаў наступнае: "Усе нашы дочкі будуць каталічкамі, сыны – праваслаўнымі". Таму бацька вырас веруючым чалавекам. Калі ён узяў шлюб з маёй маці, дык перапісаў для яе малітвы. І гэта ў савецкія часы! Думаю, напрыканцы жыцця бацька быў душэўна хворы. У нармальным стане ён ніколі не скончыў бы жыццё самагубствам.

Але вярнуся да сваіх продкаў. Пасля пачатку рэвалюцыі бабуля і дзядуля вярнуліся на радзіму. Па Рыжскім міры іх вёска трапіла ў склад Польшчы, таму бацька хадзіў некалькі класаў у польскую школу.

Тата быў познім дзіцём, ён нарадзіўся, калі бабулі было ўжо больш за 40 гадоў. Але так склалася, што бацька застаўся адзін у сям'і. Дзве яго сястрычкі і два брацікі памерлі ў дзяцінстве. А старэйшага брата Пятра падчас вайны без суда і следства расстралялі літоўскі паліцай. Нібыта за дапамогу партызанам. Але ў чым заключалася тая дапамога, ніхто так і не даведаўся. Пятра закапалі невядома дзе. Дзядуля доўга шукаў яго труп. Урэшце ўгаварыў аднаго знаёмага паказаць месца пахавання. Ноччу 11-гадовы тата з бацькамі прыйшлі, раскапалі магілу і потым перанеслі труп на могілкі ля хутара. І да вайны, і пасля яе дзядуля заставаўся аднаасобнікам і не ўступіў у калгас.

– Чаму ваш бацька вырашыў стаць акцёрам?

– Калі ён быў маленькі, у мясціны, дзе ён жыў, прыехаў нейкі тэатр, які паказаў "Каварства і каханне" Шылера. Тата быў настолькі ўражаны, што вырашыў стаць акцёрам. Можа, гэта быў знак звыш? Ён скончыў школу і з першага разу, без чыёйсьці дапамогі паступіў у Тэатральны інстытут. Вучыўся на выдатна, атрымліваў сталінскую стыпендыю.

У інстытуце пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай Ларысай, якая вучылася на курс пазней. Яна паходзіла з сям'і мяшчан, яе сваякі мелі ў Асіповічах два дамы. Бацька быў начальнікам аднаго з аддзяленняў чыгункі. У 1934 годзе, калі ў тых мясцінах праходзілі манёўры з удзелам Георгія Жукава, ён быў узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга. Але ў 1937-м на дзядулю быў зроблены данос. Пад катаваннямі ён прызнаўся, што з'яўляецца шпіёнам. Яго расстралялі ў Курапатах у лютым 1937 года.

Пасля таго як бацькі скончылі Тэатральны інстытут, абодва трапілі ў Тэатр юнага гледача, які толькі адкрыўся. Іх творчы лёс склаўся па-рознаму. Праз пэўны час маці запрасілі ў Коласаўскі тэатр, што працуе ў Віцебску. Прычым на ролі гераінь. Але дзеля бацькі яна засталася ў Мінску і ўсё жыццё працавала ў ТЮГу. Бацька іграў галоўныя ролі, прычым герояў, і хутка стаў папулярны. Пасля ролі Прысыпкіна ў "Клапе" па Маякоўскаму раскрыўся як характарны акцёр. Не дзіва, што ў 1967 годзе яго запрасілі ў Купалаўскі тэатр.

– Ён адразу стаў выконваць галоўныя ролі?

– Якраз не. Яму доўгі час не давалі роляў. Канкурэнцыя была вельмі сур'ёзная. Сітуацыя змянілася, калі тэатр узначаліў Валерый Раеўскі. Першы ўзлёт бацькі – спектакль "Трыбунал" па п'есе Андрэя Макаёнка. Там бацька сыграў ролю нямецкага афіцэра. Ён зрабіў гэтую ролю аб'ёмнай, паказаў тое, чаго не было ў п'есе. Напрыклад, ён прыдумаў, што гэты афіцэр калекцыяніруе народныя выказванні і ў яго ў кішэні заўжды блакноцік. Гэта было гамерычна смешна. Яны ігралі ў дуэце з Генадзем Аўсяннікавым. Той кажа: "Зараз шандарахнем". Афіцэр у выкананні бацькі: "Ма-мэнт. Запісваю: "Шан-да-рах-нем". Бацька настолькі пераўвасабляўся, што, седзячы ў глядзельнай зале, я забывалася, што ён мой тата.

Пасля "Трыбунала" пачалі хадзіць "на Дубашынскага", яму сталі даваць ролі. Цудоўная роля была ў "Браме неўміручасці" Крапівы. Ён іграў прафесара Дабрыяна, які вынайшаў эліксір бессмяротнасці. У "Дзядзечкавым сне" паводле твора Дастаеўскага бацька выконваў ролю князя К. Вельмі значны спектакль "Вечар" паводле п'есы Дударава, які адкрыў бацьку як трагічнага акцёра. Напрыканцы пастаноўкі яго герой паміраў. Пасля спектакля бацька прыходзіў дадому, нібы выціснуты лімон. Ён усё пражываў – за гэта яго вельмі любілі акцёры.

«У сталыя гады бацька нават пісаў прозу. Прычым дзякуючы Караткевічу»

– Каб быць прэм'ерам лепшага тэатра рэспублікі, трэба мець цвёрды характар. Ваш бацька адчуваў сябе зоркай?

– Наадварот, ад прыроды ён быў вельмі сарамлівы. Мы заўжды жылі вельмі сціпла, бо зарплата акцёраў была невялікая. Тата стаў атрымліваць крыху больш, калі пайшоў працаваць на радыё. Але, нават маючы званне, ён саромеўся зайсці ў кабінет да начальніка. Напрыклад, у 1966-м бацька купіў "Масквіч". Тады гэта лічылася прэстыжным. Але "Масквіч" так і застаўся адзінай машынай у яго жыцці. Мая мама называла тату летуценнікам, які ніколі не клапаціўся пра нейкія матэрыяльныя даброты. Дарэчы, і палюбіла яго за гэта. Пабачыла, як ён сыграў Сымона ў спектаклі "Сымон-музыка". Той жа юнак блажэнны. Бацька быў такі ў рэальным жыцці.

Таму для мяне было дзіўна, як ён мог так пераўвасабляцца на сцэне. Тое, што ён стаў народным артыстам, – сведчанне яго працы і вялікая заслуга мамы. Яна ведала яго моцныя і слабыя бакі, таму часта магла дапамагчы і нешта падказаць. Напрыклад, у маладосці бацька быў эмацыянальным чалавекам, таму падчас выканання ролі спяшаўся, любіў казаць як мага эмацыянальней, хутчэй.

З гадамі ён усё больш набіраўся вопыту і часам дапамагаў рэжысёру. Праўда, не заўжды па сваёй волі. Рэпетыцыі з Валерыем Раеўскім былі дастаткова цяжкія. Сам ён не паказваў акцёрам, чаго ад іх хоча. Іх «размінаў» рэжысёр Андрэй Андросік. А Раеўскі займаўся пастановачнымі момантамі. Напрыклад, ён часта казаў: "Ну што, Павел Піліпавіч, як вы прапаноўваеце сыграць у гэтай сцэне?" Бацька паказваў некалькі варыянтаў. У выніку Раеўскі выбіраў адзін з іх: "На гэтым спынімся". Але пакуль бацька прыдумваў гэтыя варыянты, вельмі вымотваўся. Цікава, што, калі тата рыхтаваўся да прэм'еры, ён заўжды перапісваў сваю ролю ад рукі. Незалежна ад таго, якога памеру яна была.

– Чым апрача тэатра захапляўся Павел Дубашынскі?

– Ён вельмі добра разбіраўся ў жывапісе і сам маляваў. Любіў фатаграфаваць, выязджаў на рыбалку з сябрамі. З задавальненнем чытаў паэзію, а ў сталыя гады нават пісаў прозу. Прычым дзякуючы Уладзіміру Караткевічу. На пачатку 1980-х пісьменнік напісаў у сваім нататніку: "Першы візіт, якому рады. Прыйшоў Павел Дубашынскі. Пайшоў вечарам. Адзін з самых таленавітых людзей, якіх я ведаю. І не толькі як акцёр. Ён якраз менш за ўсё грае. Хіба толькі сваю слаўную душу. Гэтак як… дзядзькі такія бываюць на вёсцы. Гавораць – заслухаешся… Расказаў такіх гісторый, што смяяцца і плакаць хацелася. І жывая праўда, якую не выдумаеш. Хоць язык адкусі… І разумны, як не толькі мала хто з акцёраў, але і мала хто з пісьменнікаў. (…) Расказаў чатыры голай праўды гісторыі, якія, каб запісаць так, як ён расказаў, цаны б ім не было. (…) Калі не ўгавару яго, лайдака, прапалі для Беларусі чатыры навелы, якія ніводная літаратура не нюхала". Караткевіч угаварыў майго бацьку, і той напісаў чатыры навелы. Калі б бацька заняўся літаратурай усур'ёз і не памёр так рана, ён бы ўрэшце стаў пісьменнікам.

– Вядома ж, Павел Дубашынскі – гонар нацыі, такія артысты з'яўляюцца рэдка. Але ж, як і любы чалавек, ён не быў пазбаўлены адмоўных рыс…

– Так. Як і кожны чалавек. Напрыклад, уся гаспадарка трымалася на маме. Бацька быў панам, які ніколі не хадзіў у краму. Мама яго вызваляла ад сямейнай работы. Або ўзяць адпачынак: звычайна на нейкія курорты ён ездзіў без нас, каб пабыць у адзіноце. З мамай ён ездзіў усяго некалькі разоў. Хоць вельмі яе кахаў, пісаў з адпачынку цудоўныя лісты. Але бацька больш прысвячаў сваё жыццё мастацтву, тэатру. Ён быў простым чалавекам, але часам яго панства, або, лепш сказаць, барства, усё ж праяўлялася. Зрэшты, хто сказаў, што жыць з творчым чалавекам, з народным артыстам вельмі проста?

– А вашым выхаваннем бацька хоць крыху займаўся?

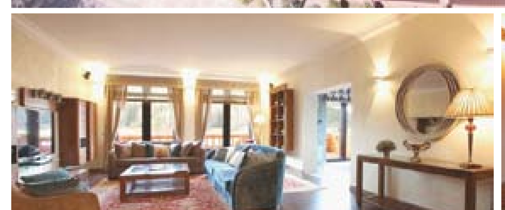
– Вядома! Мама гатавала, прала, даглядала сваю маці, маю бабулю, якая была паралізаваная і пэўны час жыла ў нас. А бацька выхоўваў мяне самым непасрэдным чынам. Калі я была маленькая, у далёкія яслі мяне вазіў бацька. Калі я плакала, клікала тату, а не маму. Менавіта бацька ўкладваў мяне спаць і спяваў мне калыханку.

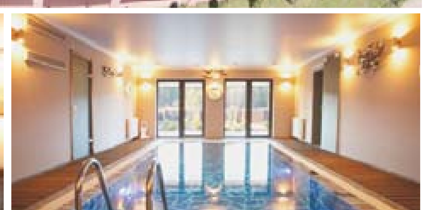
Гутарыў Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

Фота з сямейнага архіва і архіва Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

ДРАЖНІЛКА

Калі ў вас ёсць 3,3 мільёна долараў,

можаце завалодаць вілай у Раўбічах

Колькі ў Беларусі людзей не маюць нармальнага даху над галавой? Сотні тысяч.

У той жа час ёсць асобы, якія цынічна прапануюць купіць у іх дом ці вілу не за адзін мільён долараў. Паглядзіце на здымкі – сэрца замірае ад прыгажосці і раскошы. Але ж і каштуе гэта фантастычных сродкаў – віла, якая знаходзіцца ў Раўбічах пад Мінскам і выстаўлена на продаж, каштуе (не падайце з табурэткі) 3,3 мільёна долараў.

Вось такое жыццё. Галеча, бяздомнасць побач з бляскам, нечуванай раскошай…

СКАНДАЛ

Беларускі тэатр лялек адмовіўся ўдзельнічаць у афіцыйнай прэміі

Аляксей Ляляўскі лічыць, што вынікі конкурсу ўжо прадвызначаны.

Нацыянальная тэатральная прэмія ладзіцца ў Беларусі з 2011 года. З таго часу яна праходзіла тройчы, восенню гэтага года будуць падведзены вынікі чацвёртай прэміі. Але кожны раз арганізатар прэміі – Міністэрства культуры Беларусі – змяняе ўмовы. Напрыклад, сёлета зніклі намінацыі "Лепшы рэжысёр", "Лепшы сцэнограф", "Лепшы кампазітар". Журы будзе выбіраць толькі лепшы спектакль, а таксама вызначаць лепшую жаночую і мужчынскую ролю.

Таму **Аляксей Ляляўскі**, галоўны рэжысёр Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек, заявіў, што яго калектыў адмовіўся ад удзелу ў прэміі. *"За нас усё даўно вырашылі"*, – заявіў Ляляўскі. На думку рэжысёра, *"кіраўніцтва шалёна баіцца выпусціць з-пад свайго кантролю працэс узнагароджвання"*.

"Кіраўніцтва" апраўдваецца, *што няма грошай, каб выплаціць заахвочванне большай колькасці лаўрэатаў*, – абураецца Ляляўскі. *– Але хіба нацыянальная прэмія вымяраецца грашыма? Гэта хіба гадавая (двухгадовая) прэмія за паспяховую працу? І таму відавочна, што справа тут не ў грашах. Можа быць, я перабольшваю аналітычныя таленты нашага рэспубліканскага кіраўніцтва, і нічога падобнага ў іх і ў думках не было. І ўсё гэта зроблена, каб проста выдаць прэмію "патрэбнаму" тэатру і "патрэбным" акцёрам за "правільнае" мастацтва".*

Нагадаем, што сёлета Ляляўскі атрымаў усерасійскае прызнанне. Ён быў адзначаны прэміяй "Залатая маска" – самай прэстыжнай у нашых усходніх суседзяў.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

КРЫМІНАЛ

Школьнікаў асудзілі на 8 гадоў калоніі

Суд Савецкага раёна Гомеля абвясціў прысуд у дачыненні да двух старшакласнікаў і аднаго навучэнца каледжа. Іх судзілі за распаўсюджванне спайсаў.

Падчас следства ўстаноўлена, што ў мінулым годзе два старшакласнікі набывалі спайс праз інтэрнэт. Яны фасавалі асабліва небяспечнае псіхатропнае рэчыва і размяркоўвалі яго па закладках, пра адрасы якіх паведамлялі каардынатару. На тэрыторыі Савецкага раёна абласнога цэнтра міліцыянты знайшлі пяць закладак агульнай вагой 13,52 грама.

Судзілі школьнікаў за незаконнае з мэтай збыту набыццё і захоўванне асабліва небяспечных псіхатропных рэчываў, здзейсненыя групай асоб. Суд прызнаў іх вінаватымі. Адзін школьнік атрымаў восем гадоў пазбаўлення волі ў выхаваўчай калоніі. Другі – восем гадоў і шэсць месяцаў.

УПЕРШЫНЮ!

Віцебск далучыўся да TheatreHD

Горад над Дзвіной стаў першым абласным цэнтрам Беларусі, які далучыўся да гэтага сусветнага праекта.

У чым сутнасць TheatreHD? У рэжыме рэальнага часу на вялікім экране кінатэатра дэманструюцца шэдэўры опернага і балетнага мастацтва. На сённяшні дзень у праекце ўдзельнічаюць амаль дзве тысячы кінатэатраў па ўсім свеце.

Восенню мінулага года да праекта далучыўся Мінск. Неўзабаве кампанію яму складзе Віцебск. 15 чэрвеня ў мясцовым кінатэатры "Мир" адбудзецца трансляцыя грандыёзнага шоу-канцэрта "Shakespeare Live!", які будзе праходзіць у Каралеўскай шэкспіраўскай кампаніі (Англія). Сярод іншых шэдэўраў жыхары Віцебска ўбачаць на экране **Бенедзікта Камбербэтча**, якога называюць Шэрлакам Холмсам XXI стагоддзя.

А 8 кастрычніка ў кінатэатры чакаецца ўключэнне з нью-ёркскай Метраполітэн-опера, дзе пройдзе паказ оперы "Трыстан і Ізольда".

Васіль СТАСЕВІЧ.

ЗА ПАРТАЙ

У пенсіянераў – свой універсітэт

Больш за тысячу беларусаў сталага веку атрымалі сертыфікаты МУТУ.

Фармальна ў ВНУ Беларусі можа вучыцца любы жадаючы: абмежаванняў па ўзросце няма. Але не кожнаму пенсіянеру хопіць здароўя здаваць цэнтралізаванае тэсціраванне, а потым трымцець падчас сесіі.

З 2013 года ў сталіцы Беларусі дзейнічае Мінскі ўніверсітэт трэцяга ўзросту (МУТУ). Гэта сацыяльна-адукацыйны праект для сталых людзей, які рэалізуе "Беларуская асацыяцыя сацыяльных работнікаў". Генеральны партнёр праекта – кампанія Japan Tobacco International Belarus.

Сёлета вучобу ў МУТУ скончылі 1100 студэнтаў, старэйшых за 60 гадоў. Яны маглі бясплатна навучацца на некалькіх факультэтах: інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій, дзе пенсіянеры праходзяць камп'ютарныя курсы і вывучаюць асновы photoshop; замежных моў, дзе вывучаюць восем моў: ад англійскай да японскай; дадатковай адукацыі (там навучаць і асновам лячэбнай гімнастыкі, і складанню радаводу), а таксама на факультэце журналістыкі. Выкладчыкі ўніверсітэта – валанцёры (студэнты мінскіх ВНУ, пенсіянеры, а таксама людзі, якія маюць сталую працу).

Днямі ў МУТУ прайшоў выпускны. Новы навучальны год пачнецца ў верасні. Дакладны спіс дысцыплін пакуль не вядомы. Супрацоўнікі ўніверсітэта раяць сачыць за аб'явамі ў інтэрнэце. Магчыма, наступны набор у МУТУ будзе цікавы і чытачам «Народнай Волі».

Вадзім БРОННІКАЎ.

НА ЎЛАСНЫЯ ВОЧЫ

Бундэстаг

Як мінчанка Святлана Кунцэвіч трапіла на стажыроўку ў парламент Германіі і якія яе ўражанні.

Святлана Кунцэвіч з міністрам замежных спраў Германіі Франкам-Вальтэрам Штайнмаерам...

... і канцлерам Германіі Ангелай Меркель.

Пасольства Федэратыўнай Рэспублікі Германія ў Беларусі працягвае прыём дакументаў для атрымання міжнароднай парламенцкай стыпендыі. Гэты праект працуе з 1986 года, штогод больш за сто чалавек з краін Усходняй і Цэнтральнай Еўропы маюць магчымасць на працягу чатырох месяцаў працаваць асістэнтамі дэпутатаў бундэстага, наведваць экскурсіі і семінары, прысвечаныя палітычнай сістэме Германіі, вучыцца развіваць свае лідарскія якасці.

У свой час стажыравалася ў Бундэстагу і мінчанка Святлана Кунцэвіч. Яна распавяла, што з'яўляецца абавязковай умовай для таго, каб трапіць у гэты цікавы праект, і што ў выніку, на яе думку, чалавек набывае там як асоба.

– Ці шмат жадаючых было атрымаць міжнародную парламенцкую стыпендыю ў той год, калі вы рыхтаваліся ўдзельнічаць у конкурсе?

– У прынцыпе, дастаткова. Да 2014 года для Беларусі, Украіны і Малдовы вылучалася па пяць месцаў, і канкурэнцыя была толькі ўнутры краін. Але калі на Украіне заяўкі звычайна падаюць 80–100 чалавек, то ў Беларусі ў конкурсе ўдзельнічае чалавек 20.

– Як вы думаеце, чаму абралі вас? Якая ў вас базавая адукацыя?

– Я магістр эканомікі. Працавала ў некалькіх кампаніях праект-менеджарам. Цяпер вучуся ў аспірантуры. Я ведаю, што магу працаваць у любой сферы.

– І навошта ваша, эканаміста, была парламенцкая стыпендыя?

– Вось у гэтым пытанні тоіцца прычына малой колькасці жадаючых паўдзельнічаць у конкурсе на стыпендыю ў нашай краіне. Чамусьці большасць думае, што для гэтага праекта неабходна філасофская адукацыя, якая грамадская дзейнасць. І – асмельваюся падказаць, баяцца. Дарма. Зараз у праграме ўдзельнічаюць 130 чалавек з 40 краін, сярод іх ёсць хімікі, біёлагі, матэматыкі – неверагодны мікст. Вядома, шмат тых, хто раней вучыўся палітыцы, мае ў якасці бэк-граўнд сацыяльную дзейнасць. Але і вельмі шмат іншых – проста таленавітых маладых людзей. І абмежаванняў па прафесіях няма.

– І тым не менш – навошта хіміку ехаць у Бундэстаг?

– А хто сказаў, што веды па хіміі цалкам вычэрпваюць асобу? Тым больш што хімік, як правіла, у будучым можа зрабіць значна больш за тых, хто спецыяльна вучыўся палітыцы.

– Але пачакайце, чалавек будзе 15 тыдняў адсутнічаць, ён проста страціць дома працу?

– Па-першае, гэта адбываецца не заўсёды, па-другое, гэта не заўсёды дрэнна. Не бачу праблемы! У Беларусі шмат хто сядзіць па 5–10 гадоў на адным і тым жа працоўным месцы. Дык, можа, варта кінуць усё і паглядзець на жыццё і на свае перспектывы свежым поглядам? Шмат хто з тых, хто атрымаў стыпендыю, пасля заканчэння стажыроўкі знайшлі сябе ў значна больш цікавых сферах дзейнасці. Мы, стыпендыяты кожнага года, кантактуем адзін з адным – і Бундэстаг стараецца падтрымліваць гэтыя кантакты паміж намі. Я дакладна ведаю, што, калі людзі вяртаюцца, яны знаходзяць сябе ў новай якасці, таму што ў іх адкрываецца новы погляд на свае магчымасці. Таму стажыроўка ў Бундэстагу ніяк не забаўка, гэта вельмі карысна для развіцця асобы.

– Паводле якіх крытэрыяў адбіраюцца саіскальнікі стыпендыі?

– Вядома, камісія сядзіць прадстаўнічая, сур'ёзная. Там заўсёды ёсць дэпутат, таксама прадстаўнік аднаго з універсітэтаў узроўню прарэктара. Калі я ішла на сумоўе, то была проста ў шоку. Яно было вельмі доўгае, прыкладна сорак хвілін. У мяне пыталіся пра нямецкую палітычную сістэму: як фарміруюцца фракцыі, якія функцыі ў старшыні парламента… Гэтыя веды не патрабуюць нейкай гіганцкай падрыхтоўкі. Крыху намаганняў дастаткова, каб ва ўсім гэтым разабрацца.

– А адкуль наогул вы даведаліся пра стыпендыю?

– Я не раз сустракала людзей, якія прайшлі стажыроўку і адгукаліся пра яе з захапленнем. Ну, і з дзяцінства Германія для мяне – асаблівая краіна. Я вучылася ў мінскай школе №206 з паглыбленым вывучэннем нямецкай мовы, вывучала культуру, літаратуру Германіі. Ведаць добра мову – гэта важны крытэрый пры адборы прэтэндэнтаў. Без яго ніяк. Але ў нас у краіне шмат людзей, якія свабодна гавораць на нямецкай мове. Ну, на англійскай само сабой таксама.

Хачу сказаць яшчэ колькі слоў пра сумоўе. Трэба хоць бы павярхоўна ўяўляць, як выглядае парламенцкая сістэма Германіі. Але калі я пабывала ў Бундэстагу, то зразумела, што наогул нічога не ведала. І гэта не адзіныя тыя пытанні, якія задае камісія. Яна перш за ўсё стараецца праверыць, наколькі чалавек здольны думаць самастойна. Мне, напрыклад, задавалі пытанні, што я думаю з нагоды крызісу ў Грэцыі і тых мер, якія прымае Еўрасаюз у дачыненні да гэтай краіны.

– Прашчупваюць светапогляд?

– Так, аналітычныя здольнасці, так бы мовіць, ход тваіх думак…

– І ўсё ж такі, якой была галоўная матывацыя вашай паездкі? Пашырыць свой свет, разарваць хатні круг?

– Нельга сказаць, што я жыла ў замкнёным коле, я шмат ездзіла і да атрымання стыпендыі. Мая асабістая матывацыя – гэта, шчыра кажучы, кантакты. І я мела рацыю. Калі ты аказваешся там, унутры, гэта адкрывае перад табой практычна ўсе дзверы. Ты маеш доступ на ўсе мерапрыемствы, якія праходзяць у палітычнай сферы Германіі і на якія запрашаюць дэпутатаў. Мы як стыпендыяты маглі быць дзе заўгодна. Я прысутнічала, напрыклад, на інаўгурацыі прэзідэнта Ёахіма Гаука.

– Што вас здзівіла, запомнілася ў гэтай цырымоніі?

– Гэта вельмі святочны, але фармальны працэс. Працэдура ва ўсіх краінах аднолькавая. Самае прыемнае і тое, што мяне заўсёды ўражвае ў Германіі, – людзі там вельмі жыва ўдзельнічаюць ва ўсіх працэсах. У нас я нават не ўпэўнена, ці ведала большасць пра дзень інаўгурацыі беларускага прэзідэнта. Ніхто, думаю, асабліва і не цікавіўся. Там не так. Скажыце, а вы ведаеце дэпутата ад нашай акругі?

– Не! Ніколі не цікавілася...

– У нас, напэўна, 99 працэнтаў гэтага не ведаюць. У Нямеччыне відавочна, што большасць ведае! І мала таго, што ведае, хто прадстаўляе іх інтарэсы ў парламенце, дык у немца ёсць выразны пункт гледжання наконт таго, што дэпутат робіць правільна, а што не. Наогул, там усе дэпутаты і канцлер у тым ліку адкрыты для [illegible]. Калі я была на адным [illegible], дзе праходзіла галасаванне па змяненні падатковай сістэмы (як збіраліся зрабіць больш прагрэсіўнай), выступала Ангела Меркель. [illegible]

– Чым вы займаліся 15 тыдняў?

– Было некалькі этапаў. Падрыхтоўчы складаўся з сустрэч і семінараў. Яны арганізоўваліся кожнай партыяй, якая была на той момант прадстаўлена ў парламенце. Усё жыва, часта ў форме інтэрактыўнай гульні. Асноўны ж этап складаўся са штодзённай працы ў бюро дэпутата. У кожнага дэпутата ёсць некалькі памочнікаў. І ты разам з імі працуеш. Функцыі розныя, залежаць ад кваліфікацыі стыпендыята. Мой дэпутат займалася Беларуссю, і я ёй рабіла штотыднёвы агляд навін у форме рэзюмэ. Якраз ішоў год падрыхтоўкі да чэмпіянату свету па хакеі, і ў парламенце вырашалася, ці паедзе нямецкая каманда ў Беларусь, краіну, якая знаходзілася тады пад санкцыямі. Дэпутат прасіла рабіць ёй шмат аналітыкі. Плюс я адказвала на тэлефанаванні звычайных грамадзян-выбаршчыкаў. Спачатку было страшна, потым прывыкла.

– А чым цікавіліся выбаршчыкі?

– [illegible] Я, напрыклад, нават не ведаю, як праходзяць пасяджэнні беларускіх дэпутатаў.

– Ну, па тэлевізары іншы раз паказваюць сюжэты – улада лічыць, што нам, народу, гэтага дастаткова.

– А ці ёсць у нас зона для публікі? Вось у немцаў такая зона ёсць, і ў ёй заўсёды многа людзей, асабліва калі на парадку дня рэзанансныя пытанні. Толькі загадзя бярэш талончык.

– Якія былі ўмовы для жыцця ў стыпендыятаў?

– Мы жылі ў камфортных умовах, у нас гэта назвалі б домам-інтэрнатам сямейнага тыпу: трохпакаёвыя кватэры для двух. Жыллё аплачана. Стыпендыі (цяпер яна, здаецца, 450 еўра) на харчаванне цалкам хапала, у кафэ Бундэстага смачныя абеды па 2–3 еўра. [illegible]

– Калі вярнулася, якія вынікі зрабілі для сябе?

– У мяне на многае змяніліся погляды. [illegible] Чытаюць курсы запрошаныя французскія прафесары.

– Філіял універсітэта Бардо ў Мінску? Нечаканае адкрыццё...

– У тым і справа: у нас у Мінску ёсць столькі ўсяго – ідзі і бяры! Магчымасцяў мільён, галоўнае – мець жаданне. Пасля Германіі я зразумела, што мне не хапае фундаментальных ведаў у грамадска-палітычных навуках.

– Святлана, вы хацелі б калі-небудзь вылучыць сваю кандыдатуру ў дэпутаты?

–Я думала ўжо пра гэта. Што ў нас робяць дэпутаты? Я не ўяўляю, я не бачу іх ніколі, сустракаю толькі падчас нейкіх кампаній. Наш палітычны свет сёння вельмі нецікавы. Але ён можа быць іншым! Цяпер я гэта ведаю. У тым ліку рэкламую стыпендыю ўсюды, дзе магу.

Алена МАЛОЧКА.

Германскі бундэстаг штогод запрашае выпускнікоў ВНУ больш як з 40 краін, у тым ліку з Беларусі, узяць удзел у конкурсе на атрыманне Міжнароднай парламенцкай стыпендыі. У рамках дадзенай праграмы маладыя людзі, якія маюць высокую кваліфікацыю і выказваюць інтарэс да палітыкі, могуць азнаёміцца з практычным вопытам у сферы парламенцкай дзейнасці. Акрамя гэтага, германскі бундэстаг прапануе стыпендыятам шырокую рамачную праграму і магчымасць наведваць заняткі ў трох універсітэтах Берліна.

Заяўкі на ўдзел у конкурсе прымаюцца ў Пасольстве Федэратыўнай Рэспублікі Германія ў Мінску да 30 чэрвеня 2016 года.

Больш падрабязная інфармацыя: www.minsk.diplo.de

Пратэсты фермераў Германіі

Фермер і его карова. Яны прыйшлі да Брандэнбургскіх варот у Берліне, каб дабіцца справядлівых цэн на малочную прадукцыю.

Reuter.

КОРОТКО

Самый длинный в мире тоннель

Самый длинный (57 километров) железнодорожный тоннель открылся в Швейцарии. На его строительство ушло почти 20 лет и более 12 млрд долларов. Постоянная эксплуатация начнется в декабре.

Дрон – транспортное средство будущего?

Популярность беспилотных летательных аппаратов (БПЛА), или дронов, растет. Их применяют в самых разных целях: от доставки заказанных через интернет покупок до проведения аварийно-спасательных работ.

А вот группа студентов Национального университета Сингапура задалась целью создать ППД (персональный пассажирский дрон) – небольшое электрическое пропеллерное воздушное судно, которым управляет или находящийся на борту пассажир, или наземный оператор. Одноместный летательный аппарат они назвали Snowstorm («Буран»).

Наводнения в Германии: баварские городки практически ушли под воду

В Германии проливные дожди спровоцировали мощные наводнения в районе Ротталь-Инн, входящем в федеральную землю Бавария. В трех коммунах Зимбах-ам-Инн, Трифтерн и Танн местные власти объявили режим чрезвычайной ситуации.

Многие улицы в центре этих городков полностью оказались под водой. К спасательным операциям привлечены вертолеты.

Вирус Зика: ВОЗ призывает к длительному воздержанию

Восемь недель полового воздержания рекомендует Всемирная организация здравоохранения людям, вернувшимся из стран, где отмечен вирус Зика. Или как минимум заниматься сексом, используя средства контрацепции. И это только в том случае, если никаких симптомов лихорадки не обнаружено. Если же признаки заражения есть, ограничений рекомендуют придерживаться минимум полгода.

14 месяцев тюрьмы – за оскорбление президента

Бывшая «Мисс Турция» Мерве Бююксарач приговорена судом к тюремному заключению условно за оскорбление президента Турции Реджепа Эрдогана. Два года назад в своем блоге она процитировала несколько фраз из сатирического стихотворения, посвященного громкому коррупционному скандалу. Эрдоган тогда занимал пост премьера.

Несмотря на то, что девушка не была автором стихов и далеко не единственная, кто их цитировал, суд счел ее вину доказанной и присудил к 14 месяцам тюрьмы условно.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

NATO рыхтуе адказы на пагрозу з Усходу

Генеральны сакратар НАТО Енс Столтэнберг адказаў на пытанні журналістаў "Польскага радыё". Размова пачалася з тэмы ліпеньскага саміту арганізацыі ў Варшаве. Чакаецца, што падчас гэтай сустрэчы будзе прынята рашэнне пра значнае ўзмацненне ўсходняга фланга Альянсу перад расійскай пагрозай.

– Варшаўскі саміт будзе пераломны, – сказаў Енс Столтэнберг. – НАТО прыме рашэнне, як прыстасавацца да новых выклікаў у галіне бяспекі, уключна з агрэсіўнай палітыкай Расіі. Мы прыйшлі да высновы, што трэба павялічыць вайсковую прысутнасць НАТО ў Цэнтральнай Еўропе. Яна будзе мець шматнацыянальны характар. Гэта будзе ясны сігнал, што напад на адну з краін будзе нападам на ўсё НАТО.

– Хто ўвойдзе ў склад гэтых шматнацыянальных сіл?

– Свае сілы накіруюць ЗША, Вялікабрытанія, Нямеччына ды іншыя краіны. Гэтыя тры ўжо задэкларавалі свой удзел. Ёсць яшчэ шмат дэталяў для ўдакладнення. Вядуцца размовы з нашымі вайсковымі планавікамі. Нам трэба яшчэ шмат усяго ўзгадніць. Асноўныя рашэнні будуць прыняты падчас саміту ў Варшаве.

– Паведамлялася пра 4 батальёны НАТО на Усходзе, у тым ліку адзін у Польшчы. Ці маглі б вы больш дэталёва распавесці пра гэта?

– Мы атрымалі парады з боку нашага вайсковага камандавання, каб спачатку на ўсходні фланг выслаць батальён, які сфарміраваны з прадстаўнікоў розных краін. Мы цяпер аналізуем, якія гэта будуць сілы, у якіх краінах размешчаны. Гэта толькі адзін з элементаў усяго плана абароны, які рыхтуе Паўночнаатлантычны альянс. ЗША заявілі, што будуць нарошчваць сваю прысутнасць. Падвоілі бюджэт, пачалі размяшчаць тэхніку і запасы. Гэта адказ на пагрозу і гарантыя для саюзнікаў, што могуць на нас разлічваць. Таксама нарошчваем здольнасць хуткага адказу. Утрая вырасла колькасць сіл хуткага рэагавання. 30 тысяч вайскоўцаў пры неабходнасці могуць быць хутка перакінуты ў любую кропку планеты. Гэта адказ на пагрозу.

– Ці хопіць гэтага, каб стрымаць магчымую расійскую атаку?

– Гэта моцны сігнал, што напад на аднаго будзе атакай на ўвесь Альянс. Вайсковая прысутнасць нарошчваецца, яе шматнацыянальны характар сведчыць пра адзінства ўсяго Пакта, згодна з прынцыпам: адзін за ўсіх і ўсе за аднаго. Гэта бачны сігнал нашай гатоўнасці да абароны. Гэтыя сілы можна будзе ўзмацніць у любы момант. Разам з тым мы нікога не правакуем. Наша мэта – пазбегнуць вайны. Наша моц і адзінства адаб'юць у любога ахвоту ды нават думкі пра напад на кагосьці з членаў НАТО.

Падрыхтаваў Юрый ЛІХТАРОВІЧ.

КАК ДЕЛА, ЕВРОСОСЕДИ?

От Чаушеску до Бэсеску

В декабре 1989 года в Румынии был свергнут коммунистический диктатор Николае Чаушеску. Он и его жена пытались бежать из страны, но были задержаны и 25 декабря расстреляны по приговору трибунала. Власти страны и официальная румынская историография называют эти события «революцией 1989 года».

Ни правых, ни левых…

В декабре прошлого года в стране отметили 26-го годовщину «революции 1989 года». Простой народ на нее возлагал большие надежды. Но шло время, а они, к сожалению, не оправдывались. И все потому, что коренным образом ничего не менялось. Фактически у власти остались те же коммунистические аппаратчики. Их мышление оставалось на уровне времен Чеушеску, они, как и их бывший патрон, противились основательным реформам и довели страну до разорения.

И румынский народ восстал. Он ясно дал понять, что не желает больше видеть у руля ни правых, ни левых. «Убирайтесь все!», «Не меняйте название, меняйте систему!» – такие плакаты держали люди во время массовых выступлений в Бухаресте и других городах. Население требовало досрочных выборов и формирования нового правительства, в которое войдут не представители противоборствующих партий, а «технократы с солидными портфелями проектов».

Власти не прислушались, и народ прокатил на выборах ставленников президента Траяна Бэсеску, избрал руководителем страны малоизвестного этнического немца **Клауса Йоханниса,** который хорошо проявил себя на региональном уровне.

«Стать страной хорошо выполненных дел, а не разговоров» призвал в своем выступлении во время церемонии инаугурации новый президент. Отдельно он остановился на борьбе с коррупцией:

«Я хотел бы, чтобы коррупция не значилась больше в повестке дня. Государственные институты должны работать для граждан, и политики должны наконец понять, что они работают во имя интересов государства и общества, а не для самих себя или интересов какой-либо группы».

Как бороться с коррупцией?

Если кто-то из высоких белорусских чиновников не знает, как бороться с коррупцией, пусть едет в Румынию. Там за короткое время научились этому и получили даже похвалу от Вашингтона. Румыния стала примером борьбы с коррупцией, заявил в Бухаресте заместитель помощника госсекретаря США по Европе и Евразии Хойт Йи. Американский гость, ознакомившись с положением дел в стране, отметил значительные результаты борьбы с коррупцией: по его словам, Румыния стала «региональным примером в этой области». Госсекретарь Даниел Ионицэ уточнил, что борьба с коррупцией ведет к результатам, которые улучшают жизнь и благосостояние румын, и что румынские власти на самом высоком уровне взяли на себя ответственность за ее успех.

В ходе борьбы со взяточниками быстро выяснилось, что главные борцы с коррупцией и являются главными коррупционерами.

Для антикоррупционной кампании в Румынии нет неприкасаемых. Были арестованы брат тогдашнего президента Траяна Бэсеску Мирча, бывший кандидат в президенты, экс-министр туризма Елена Удря, бывший премьер-министр Адриан Нэстасе.

В 2015 году Национальное управление по борьбе с коррупцией Румынии (DNA) предъявило обвинения 1250 госчиновникам высокого и среднего уровня. Как сообщила, представляя итоги работы за 2015 год, руководитель DNA Лаура Кодруца Ковеси, в минувшем году обвинения в коррупции были предъявлены действующему премьер-министру, пяти министрам, 16 депутатам, пяти сенаторам, более чем 100 мэрам и председателям региональных советов. Под следствием оказались около трети всех глав уездных советов Румынии. В результате вынесенных за год приговоров по делам о коррупции государству возвращено более 200 млн евро.

В Бухаресте прошли шумные процессы по обвинениям во взяточничестве, хищении государственных средств, отмывании денег. На скамье подсудимых были и чиновники, и лидеры преступных группировок, а также их многочисленные родственники.

Таким образом впервые после падения коммунистического режима Румыния привлекла к ответственности и реально осудила не только «мелкую рыбешку», но и высших представителей политических и судебных кругов.

В результате возросла активность гражданского общества.

Убирайтесь!

«Мы не производим столько, сколько вы ворует!», «Убирайтесь из страны вместе с мафией!» – с такими лозунгами румынское население вышло на войну со взяточниками. Массовые протесты в Бухаресте и других городах не прекращались несколько дней. Народ заявил, что больше не хочет кормить коррупционеров. Премьер-министр Виктор Понта, обвиненный в серьезных злоупотреблениях, вынужден был подать в отставку.

Еще лет десять назад здесь, на европейской периферии, царила такая же болотно-бюрократическая тишь да гладь, как и в большинстве стран с маркировкой «постсоц». Начальники попивали, народ постанывал, международная общественность покачивала головой.

И вдруг на безмятежный заповедник непуганых чиновников налетел антикоррупционный торнадо, который не только смел морально неустойчивый чиновничий планктон, но и вселил уверенность в души людей. Вот оно, «тлетворное влияние» Запада. Под влиянием Евросоюза румыны научились главному: считать чиновников не своими начальниками, а обслуживающим персоналом типа домработницы.

Была одной из беднейших, стала одной из быстрорастущих

Погрязшая в коррупции страна была одной из беднейших стран – выходцев из социалистического блока. Теперь это одна из самых быстрорастущих экономик региона. Еврокомиссия прогнозирует рост экономики на 3,5% по итогам года – наравне с Польшей и лишь чуть меньше, чем у Чехии. В 2016 году рост может достичь 4,1% и стать вторым лучшим показателем в ЕС после Ирландии.

Как же Румынии это удалось? Дело не в финансовой помощи ЕС. Страна, присоединившаяся к союзу в 2007 году, получила сравнительно мало денег и из-за бюрократических проволочек потратила лишь 60% из 19 млрд евро, выделенных в 2007–2013 годах.

Главную роль сыграла Генеральная прокуратура. Сотрудники Национального антикоррупционного управления, возглавляемого Лаурой Ковеси, начали активно преследовать высокопоставленных чиновников и бизнесменов и призывать их к ответственности.

Многие воры и взяточники были отстранены от кормушки, и в стране стали меньше воровать и лучше работать.

Конечно, до процветания Румынии далеко. Коррупция все еще разъедает власть, уровень инвестиций низкий, а бедность высокая. Бюрократические препоны мешают развитию бизнеса, а экономический рост хотя и достойный, но не выдающийся. К тому же румынские парламентарии – сторонники Бэсеску стараются блокировать работу антикоррупционного управления и расследования против членов парламента.

Но изменения уже приносят свои плоды. Румыния уверенно движется вперед не только в сфере борьбы с коррупцией – рост экономики в стране превысил средний уровень в ЕС.

Дракула

Хотите острых ощущений? Поезжайте в Румынию. Здесь обитает созданный сказочниками и литераторами самый страшный вампир на Земле – граф Дракула. Можно поселиться в его замке или переспать в гробу и проснуться ночью от ужасающего крика.

Замок сохранился практически в своем первозданном виде. Здесь когда-то жил член общества Дракона, за что его и стали называть Дракула.

Городок Сигишоара сохранился до наших дней практически в том виде, в каком его застал Дракула. Тот же готический монастырь, в котором Дракула стоял заутреню. Те же часы на 64-метровой башне бьют каждые пятнадцать минут. Те же кривые улочки, мрачноватые дворики и требующие вот уже 500 лет ремонта домишки. В этих домах все еще живут люди. Они считают Дракулу национальным героем.

Дракула приносит немалый доход. В отчетах туристических фирм фигурируют суммы в 2 миллиона и чистая прибыль в 1,2 миллиона евро. Многочисленные туристы каждый год стремятся к замку Дракулы. Среди них есть всемирные знаменитости, такие как «телохранитель» Кевин Костнер и Николас Кейдж. Притом хороший доход для Румынии приносит аренда замка под свадьбы и другие мероприятия. Огромный доход приносит съемка фильмов.

Туристические фирмы рекламируют четыре вещи, которые необходимо сделать в городке Бране.

Купить традиционную трансильванскую керамику, маски и поделки из дерева – такие сувениры во множестве продаются в лавках возле замка. Это не просто сувенир – это фирменный знак Брана.

Попробовать местные сыры – еще одна достопримечательность Румынии. Сыры вкусны, некоторые сорта упакованы в древесную кору. Как не попробовать, если они были в меню самого Дракулы?

Приобрести что-нибудь вампирское – пусть Дракула и компания являются выдумкой, зато в Бране продаются мрачные маски, вставные челюсти, искусственная кровь и прочие атрибуты любителей крови. Кстати, неплохие вещи для ролевых игр.

Полежать или посидеть в гробу – не обязательно в своем, можно воспользоваться гробами в барах. В некоторых кафе лавки выполнены в виде гробов. Сидите вы в своем склепе и пьете пиво.

Замок Дракулы.

Как и чем живет страна сейчас?

Глава МИД Румынии высказался за присутствие на территории страны военных США и НАТО

В ходе встречи главы МИД Румынии **Лазэра Комнеску** и первого замгоссекретаря США **Энтони Блинкена** стороны обсудили вопросы присутствия сил НАТО в черноморском регионе. Комнэску поддержал идею о регулярном присутствии на территории Румынии сил США и альянса

Брату экс-президента Румынии дали четыре года тюрьмы за коррупцию

Мирча Бэсеску, брат бывшего президента Румынии Траяна Бэсеску, приговорен к четырем годам тюремного заключения за взяточничество.

Судебная инстанция приняла решение о конфискации в пользу государства всей суммы взятки – 265 тысяч евро. Кроме этого, магистраты решили не снимать пока арест с его имущества.

По этому же делу к трем годам лишения свободы приговорен и друг Мирчи Бэсеску бизнесмен Мариан Кэпэцынэ, который выполнял роль посредника при получении взятки.

По вердикту суда, обоим осужденным запрещено занимать публичные должности в течение двух лет после отбытия срока наказания.

Уровень жизни румын повышается

Румынский министр Ливиу Вионея выразил уверенность в том, что уровень румынской экономики будет неуклонно повышаться. Его мнение основано на выводах экспертов, которые считают, что уровень экономики страны повысится на 3%. Кроме того, статистические данные показывают, что уровень доходов румын значительно повысился в сравнении с уровнем 2012 года.

Против строительства мечети

На площади у президентского дворца в центре румынской столицы Бухареста прошел митинг против строительства мечети на деньги, выделенные президентом Турции Реджепом Тайипом Эрдоганом.

Комплекс ПРО введен в строй

Генеральный секретарь НАТО Йенс Столтенберг, выступая на румынской военной базе в Девеселу (уезд Олт на юге страны, в 180 километрах от Бухареста), официально объявил об операционной готовности размещенного американского комплекса противоракетной обороны Aegi.

Здание парламента.

Только из своих материалов

Парламентский дворец в Бухаресте является самым крупным зданием среди всех зданий парламентов мира.

Цифры, связанные с его строительством, вызывают головокружение. В работах по проектированию и строительству здания были заняты 700 архитекторов и 20.000 рабочих. Разрешалось использовать только румынские материалы. На строительство ушло миллион кубических метров мрамора, 3500 тонн хрусталя, 700.000 тонн стали и бронзы, 900.000 кубических метров дерева и 200.000 квадратных метров ковровых покрытий. Получившийся в результате колосс сопоставим по масштабам с пирамидами Гизы. Во дворце около 1100 комнат и бесчисленное количество монументальных лестниц, а также не менее 40 лифтов. Общая площадь здания – 340.000 квадратных метров. Это делает Дворец парламента вторым по величине зданием в мире после Пентагона в Вашингтоне.

Размеры дворца составляют 270 на 240 метров. Высота – 86 метров. Подземная часть дворца уходит в глубину на 92 метра. Во дворце 12 этажей. 4 подземных уровня достроены и уже используются, и еще 4 уровня находятся на разных стадиях завершения.

Строительство началось в 1984 году по приказу Николае Чаушеску. Изначально планировалось, что здание будет штаб-квартирой основных государственных институтов. Во время строительства возник такой спрос на румынский мрамор, что даже надгробные камни по всей стране делали из других материалов. Стройка потребовала уничтожения пятой части исторического центра города. Целый квартал со стадионом, церквями, монастырями и синагогами был стерт с лица земли, чтобы освободить место под новое строительство.

Пейзажи страны.

Знаете ли вы, что…

Первая перьевая ручка появилась в Париже, но изобрел ее румынский студент Петраке Поенару.

Румынский ученый Георге Маринеску был первым, кто с помощью микроскопа увидел живые нервные клетки человека.

Тимишоара стала первым европейским городом, в котором было внедрено электрическое уличное освещение.

Бухарест можно считать европейской столицей бездомных собак. На каждые тридцать жителей румынской столицы приходится по одной бродячей собаке.

В румынском городе Брашов находится самая узкая улица в Европе. Ширина этой улицы – чуть больше 100 сантиметров.

Румынские деньги – знаменитые леи – изготовлены особым способом. Эти бумажные деньги достаточно трудно смять, почти невозможно порвать, их можно стирать в автоматической машинке, и с ними ничего не произойдет.

Краткая справка

Румыния – крупнейшая страна на Балканах. Здесь есть высокие горы и живописное черноморское побережье.

В разные периоды истории Румыния входила в состав Римской, Османской и Австро-Венгерской империй.

После Второй мировой войны Румыния оказалась под властью коммунистов, хотя в вопросах внешней политики проводила свою линию, не оглядываясь на СССР.

Население: 21,3 млн чел. (данные ООН, 2009).

Столица: Бухарест.

Площадь: 238.391 кв. километр.

Основной язык: румынский.

Основная религия: христианство.

Средняя продолжительность жизни (муж./жен.): 69 лет/76 лет (данные ООН).

Основные статьи экспорта: текстиль, обувь, металлоизделия, машины и оборудование, полезные ископаемые.

Среднегодовой доход на душу населения: 9520 долларов (данные Всемирного банка, 2015).

Домен в интернете: .ro

Международный телефонный код: +40

Подготовил Алесь ДРАБЧУК.

РЕДКАЯ ТЕМА

Звонари

Откуда пришли и как появились на наших землях колокола, чтобы стать неотъемлемой частью богослужения? Какова их история в Беларуси, ведь колокола прошли те же судьбы, что и народ – их казнили за веру, берегли как свое дитя, спасали от фашистов и атеистов? И кто такие звонари – удивительные люди, сохранившие традиции колокольного звона и свои святыни? Об этом повествует новый документальный фильм режиссера Людмилы Панкратовой «Звон и звонари».

– Людмила, как создавался фильм? Почему вас заинтересовала эта тема?

– В информационное агентство Белорусской православной церкви обратилась музыковед, кандидат искусствоведения Елена Шатько, автор научной монографии «Колокола и колокольные звоны Западной Беларуси» с предложением снять фильм о традициях колокольного звона в нашей стране. Особенно ее волновало то, что носители традиций, звонари – «уходящая натура» и хотелось бы оставить о них память.

Я взялась за эту тему, потому что она была для меня не новой… Еще работая в Белтелерадиокомпании, мы вместе с руководителем ТО «Сказ» журналистом Галиной Дядичкиной разрабатывали проект о сакральном музыкальном инструменте – колоколе.

Фильм, мне кажется, получился насыщенным благодаря обилию научного, исторического материала, но самое главное – он рассказывает о звонарях…

– Чем отличаются они от нас, сегодняшних, таких амбициозных, задерганных, мрачных? Стремящихся – к чему? Спешащих – куда?

– Звонари, с которыми мне посчастливилось встретиться, – люди открытые, искренние, простые. Эта та простота, которая отличает людей духовных.

Они, может, не очень начитанные, но у них есть та мудрость, которой нужно поучиться нам всем. Они воспринимают жизнь иначе – такой, какая она есть: по-Божьему, по правде. Вот они и живут с этой правдой: если приходит несчастье – смиренно преодолевают, если радость, если счастье – радуются. Эти люди очень отзывчивы, дружелюбны, без прикрас, без налета городской шелухи. Дарят любовь любому человеку, приходящему к ним. Все мы грешные… Но вот все-таки чище и честнее.

Такой, например, Николай Устинович Островский, главный герой нашего фильма. О нем можно сказать – настоящий…

Вспоминается один момент во время съемок. [illegible] …Звонарь Николай Устинович подошел к своей жене и на фразе: «Голуба моя! Вот прожили мы с тобою, моя миленькая!..» обнял, поцеловал и сел рядом, близенько так, аккуратно, а потом свою ладонь положил на ее руку, как во время венчания, так целомудренно и нежно... Понимаете, о чем я? О неподдельной искренности и любви, уважении к женщине, к матери, жене! [illegible] органичность, которая в нем живет, которую нельзя выдумать. Посмотрев эпизод фильма, любой человек ее почувствует.

В фильме есть еще один эпизод, который меня, можно сказать, распластал. Во время войны Николай Устинович охранял склады в Новороссийске. [illegible] Он ответил: «**Пленным дал хлеба**». Продолжаю дальше: «Почему дали?» – «А разве человек виноват?»

[illegible] своим тщеславием, с желанием власти.

Его абсолютные миролюбие, милосердие меня поразили. [illegible]

– Но в фильме есть еще один удивительный момент – молитва Николая Островского…

– Мы приехали к Николаю Островскому, а там за домом – поле огромное. [illegible]

[illegible] его трудной, но благодарной жизни. Я не выдержала и заплакала – от этой искренности и чистоты.. А когда уезжали, поклонилась ему в пояс и от всех нас сказала: «Спасибо!»

Неосознанно как-то ищешь опору в этих людях, хранителях настоящей веры. Николай Устинович многое видел в жизни, многое пережил. [illegible] Ответы на многие сложные вопросы [illegible] поколения [illegible] любовь и тепло… [illegible]

В фильме прослеживается тема связи поколений, ведь сейчас, я замечаю, [illegible] потеря [illegible] связь «отцов и детей», «наставника и подмастерья», [illegible] главный принцип, на котором строится сама человеческая жизнь.

– Фильм получился необычайно красивый, пронизанный солнечным светом, любовью к людям и родным местам… Маленькие деревенские церкви, бабульки, акация, речка – все отвечает самобытной атмосфере [illegible]

– Касаться духовной темы всегда очень сложно, потому что эта тема [illegible] Когда я познакомилась со звонарями, подумала: как *изобразить* людей, которые лучше тебя, духовнее? Первое чувство, которое у меня возникло, когда я приступала к работе над фильмом, – не навредить, сделать чисто и филигранно, не нарушая жизнь героев картины, без особых украшательств и дифирамбов, в той атмосфере, в которой они существуют.

Конечно, кино – это творческий союз режиссера и оператора. Без [illegible] работал над фильмом [illegible] Он сумел [illegible] услышать то, [illegible] А средства [illegible] можно подобрать [illegible] что будет красивая картинка, но за ней мы не увидим [illegible]

– Людмила, где можно приобрести диски?

– Фильм «Звон и звонари» продается в православных киосках и лавках города Минска.

Ирина ЗАНЬКО.

ПРЫРОДА

Мядзведзі вярнуліся ў Налібоцкую пушчу

Пасля амаль векавой адсутнасці

На лясной дарозе Прудзішча–Шчорсы ў Налібоцкай пушчы побач з пляжам возера Кромань на мінулым тыдні быў заўважаны мядзведзь. Яго пабачылі некалькі чалавек, якія 28 мая аўтамабілем ехалі на Кромань. Адзін з пасажыраў нават паспеў зрабіць фотаздымак з адлегласці ў некалькі дзясяткаў метраў.

Кіраўніцтва Налібоцкага заказніка паведаміла, што, паводле іх уліку, на пачатку мінулай зімы ў пушчы залягло ў спячку 7 мядзведзяў. У снежні–сакавіку Налібоцкую пушчу прачэсвала больш за сотню нелегальных зборшчыкаў рагоў, і ў выніку ў красавіку егеры заказніка не змаглі ўпэўнена зафіксаваць аніводнага мядзведзя. Леснікі хваляваліся, што мядзведзяў напалохалі і яны ўцяклі.

Аказваецца, не.

Паводле слоў мясцовых леснікоў, мядзведзі толькі 5 гадоў таму вярнуліся ў Налібоцкую пушчу пасля амаль векавой адсутнасці. Мяркуецца, што яны перайшлі ў пушчу з Бярэзінскага запаведніка.

Пушчанскія мядзведзі – гэта даўняя легенда. На іх палявалі і іх лавілі Радзівілы. Пра іх пісалі Міцкевіч і Ядвігін Ш.

– Больш за стагоддзе іх не было ў Налібоцкай пушчы – расказаў парталу nalibaki.org **гісторык Алесь Белы.** *– Дагэтуль старыя распавядаюць легенду, быццам дрэсіраваныя мядзведзі дапамагалі будаваць самыя старыя пушчанскія касцёлы, напрыклад, касцёл у Дзераўной. Быццам бы на спіну ім навязвалі кошык, і яны рахмана цягалі па рыштаваннях на высокія вежы цэглу. А там ужо муралі падхоплівалі. У Індыі – рабочыя сланы, а ў пушчы – рабочыя мядзведзі.*

Згодна са статыстыкай Міністэрства лясной гаспадаркі, у Беларусі налічваецца 155 мядзведзяў.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Еўрасаюз дапамагае захаваць балоты

Збліжэнне з ЕС ідзе нават у сферы экалогіі.

Спораўскія балоты, якія ўваходзяць у рэспубліканскі біялагічны заказнік «Спораўскі», – адны з самых вялікіх нізінных балот у Еўропе. Тут жывуць звыш 20 відаў птушак і жывёл, уключаючы вяртлявую камышоўку, яны знаходзяцца пад пагрозай глабальнага знікнення.

У апошнія дзесяцігоддзі з-за змены клімату, забруджвання вады і спынення гаспадарчай дзейнасці балоты сталі зарастаць, што пагражае існаванню рэдкіх відаў. Грошы на іх выратаванне знайшліся праз праект Еўрасаюза і ПРААН (Праграма развіцця ААН) “Кліма-Іст”.

У падарунак заказнік «Спораўскі» атрымаў універсальны колавы трактар, мульчар (прылады для драбнення драўніны), транспартна-пагрузачную лясную машыну, харвестар (машына для валкі і абрэзкі сукоў), камбайн для ўборкі трыснягу, а таксама першы ў Беларусі біябайлер (агрэгат для зрэзкі, частковага драбнення і скручвання кустарнікаў у рулон).

Рэалізацыя праекта «Кліма-Іст» будзе працягвацца да канца 2017 года. За гэты час плануюць вырубіць дрэвы, скасіць кустарнікі і трыснёг на тэрыторыі ў 3,5 тысячы гектараў. Пасля замежная тэхніка застанецца ў распараджэнні беларусаў.

Васіль СТАСЕВІЧ.

ТРАГЕДИЯ

Пропавший полочанин найден мертвым

Тело 63-летнего Александра СМЫКОВА обнаружили в лесу Полоцкого района.

Как уже сообщала «Народная Воля», пенсионер перестал выходить на связь 25 мая. В тот день житель Полоцка проведал своего друга в местной больнице и выехал из города. Последний раз автомобиль Александра Смыкова видели в витебском направлении. Несколько дней назад тело пропавшего пенсионера было обнаружено в лесу недалеко от Полоцка.

– Как показало вскрытие, причиной смерти стал сердечный приступ, – сказал «Народной Воле» сын Александра Смыкова Руслан. – *Его нашли сотрудники правоохранительных органов во время прочесывания территории. Отец не обращался к врачам, даже когда себя плохо чувствовал, время от времени его беспокоило артериальное давление. Автомобиль также найден рядом, следов насильственной смерти не выявлено.*

Роман ВАСЮКОВИЧ.

РЭГІЁН

Кінатэатр за 840 тысяч рублёў

У Гомелі на продаж выстаўлены будынак былога кінатэатра «Юбілейны». Што цікава: пачатковы кошт аб’екта – усяго толькі 4 базавыя велічыні (гэта 840 тысяч рублёў). Кінатэатр ужо даўно не працуе.

Фонд «Гомельаблмаёмасць» мяркуе, што дадзены буйны аб’ект, акружаны жылым масівам, можна выкарыстоўваць па-рознаму: стварыць гандлёвы цэнтр альбо ўстанову грамадскага харчавання ці адкрыць фізкультурна-аздараўленчы комплекс. Удзельнічаць у аўкцыёне могуць недзяржаўныя юрыдычныя асобы і ІП, а таксама замежныя фірмы. Аўкцыён адбудзецца 23 чэрвеня.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

150 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі

(Працяг. Пачатак у №№3–20, 22, 24, 26–34, 36–39, 41.)

99. Хто такі Браніслаў Эпімах-Шыпіла?

Браніслава Эпімаха-Шыпілу (1859–1934) справядліва называюць патрыярхам беларускага Адраджэння. Ён пераняў эстафету ад свайго сучасніка Францішка Багушэвіча – стваральніка беларускай нацыянальнай ідэалогіі – і ахвяраваў сябе цалкам дзеля рэалізацыі гэтых ідэяў, паставіўшы справу нашага Адраджэння на практычны грунт.

Нарадзіўся ён у шляхоцкай сям’і ў фальварку Будзькаўшчына Лепельскага павета (цяпер Полацкі раён). У 1880 годзе скончыў Рыжскую гімназію, у 1885 годзе – Пецярбургскі ўніверсітэт, дзе праз два гады абараніў кандыдацкую дысертацыю. Быў высокаадукаваным вучоным, дасканала ведаў больш за 20 моў, у тым ліку санскрыт, лаціну, старагрэчаскую. У 1891 годзе ўладкаваўся на пасаду памочніка бібліятэкара, г. зн. намесніка дырэктара, бібліятэкі Пецярбургскага ўніверсітэта (фактычна ён быў дырэктарам бібліятэкі, але, як каталік, афіцыйна не мог займаць гэтае пасады).

Немалыя ўласныя сродкі Б.Эпімах-Шыпіла ахвяраваў на выданне беларускіх кніг.

Ён быў адным з заснавальнікаў выдавецкай суполкі «Загляне сонца і ў наша ваконца» (1906–1914 гады), якая складае цэлую эпоху ў адраджэнні беларусаў. Яго пецярбургская кватэра на Васілеўскім востраве была не толькі сядзібаю гэтай суполкі, але фактычна цэнтрам беларускага нацыянальнага жыцця ў тагачаснай сталіцы Расійскай імперыі.

У 1912 годзе Б.Эпімах-Шыпіла ўзначаліў створаны ім у Пецярбургскім ўніверсітэце Беларускі навукова-літаратурны гурток; ён быў клапатлівым настаўнікам і апекуном студэнтаў-беларусаў.

Невымерная заслуга Б.Эпімаха-Шыпілы перад нашай гісторыяй – у згуртаванні і выхаванні свядомай моладзі. З яе асяроддзя выраслі буйныя дзеячы нацыянальна-вызвольнага руху, намаганнямі якіх беларускі народ аднавіў сваю дзяржаўнасць. Сярод іх *Янка Купала, Тамаш Грыб, Язэп Варонка, Лявон Заяц, Браніслаў Тарашкевіч, Зміцер Жылуновіч, Клаўдусь Душэўскі.*

Працуючы выкладчыкам Пецярбургскай рымска-каталіцкай духоўнай акадэміі, Б.Эпімах-Шыпіла ўзгадаваў плеяду беларускіх святароў, якія пачалі адраджаць нацыянальны касцёл (Аляксандр Астрамовіч, Адам Станкевіч, Кастусь Стаповіч, Фабіян Абрантовіч, Вінцэнт Гадлеўскі, Андрэй Цікота, Віктар Шутовіч, Францішак Будзька, Міхась Пятроўскі, Францішак Грынкевіч ды інш.).

Б.Эпімах-Шыпіла склаў першую хрэстаматыю беларускай літаратуры, уратаваўшы ад нябыту шмат якія творы пачынальнікаў нашага новага пісьменства. Меў намер стварыць і Беларускі нацыянальны музей. Дзеля гэтага на Полаччыне быў пастаўлены дом і нават размешчаны некаторыя экспанаты, але пажар перакрэсліў гэтую задуму.

Неўзабаве пасля стварэння БССР, у 1924 годзе, Б.Эпімах-Шыпіла быў абраны правадзейным сябрам Інбелкульта і, пераехаўшы ў Менск, працаваў рэдактарам, а затым дырэктарам камісіі па складанні слоўніка жывой беларускай мовы. Перадаў Беларускай акадэміі навук сваю ўнікальную бібліятэку – больш за 5000 тамоў. Напрыканцы 1920-х гадоў, з пачаткам бальшавіцкіх рэпрэсій супраць нацыянальнай інтэлігенцыі, быў высланы за межы БССР. Змушаны вярнуцца ў Пецярбург, дзе неўзабаве памёр у галечы, не маючы нават сталага прытулку.

Язэп ЯНУШКЕВІЧ.

100. Калі паўстала першая беларуская палітычная партыя?

Увосень 1902 года група студэнтаў-беларусаў *(Вацлаў Іваноўскі, Алаіза Пашкевіч, Іван Луцкевіч ды інш.)* пачала ствараць у Пецярбургу падпольную арганізацыю пад назовам *Беларуская Рэвалюцыйная Партыя*. Узімку 1902–1903 гадоў адбыўся з’езд прадстаўнікоў студэнцкіх і вучнёўскіх гурткоў Менска, Вільні і Пецярбурга, на якім была ўтворана Беларуская Рэвалюцыйная Грамада, пазней перайменаваная ў *Беларускую Сацыялістычную Грамаду.* Да ліку заснавальнікаў БСГ акрамя названых асоб належалі *Антон Луцкевіч, Алесь Бурбіс, Казімір Кастравіцкі, Аляксандр Уласаў, Вацлаў Ластоўскі ды іншыя.* Сваёй бліжэйшай задачай партыя ставіла скіданне расійскага самаўладдзя і заваёву дэмакратычных свабод у хаўрусе з іншымі народамі, а канчатковай мэтай – пабудову сацыялізму.

Па нацыянальным пытанні ў першай праграме (1903 год) Грамада выказалася за стварэнне незалежнай Беларускай дэмакратычнай рэспублікі, а ў другой (1906 год) – за дзяржаўную аўтаномію Беларусі з Соймам у Вільні (у складзе Расійскай федэратыўнай дэмакратычнай рэспублікі) і культурна-нацыянальную аўтаномію для нацыянальных меншасцяў.

Лідары БСГ спрычыніліся да заснавання выдавецтва «Загляне сонца і ў наша ваконца» ў Пецярбургу і першых легальных газет на беларускай мове – «Нашай Долі» і «Нашай Нівы», якія выдаваліся ў Вільні. Пасля паразы першай расійскай рэвалюцыі Грамада фактычна спыніла дзейнасць і як партыя часова перастала існаваць. Яе актыў засяродзіўся вакол «Нашае Нівы», якая сталася цэнтрам згуртавання і выхавання нацыянальна свядомай інтэлігенцыі і нацыянальна-культурнага адраджэння народа.

Пасля акупацыі Вільні кайзераўскімі войскамі (1915 год) частка лідараў БСГ (браты Луцкевічы, В.Ластоўскі) узначаліла «Беларускі камітэт дапамогі пацярпелым ад вайны» і выступіла з ідэяй адраджэння Вялікага Княства Літоўскага з Соймам у Вільні.

На тэрыторыі Беларусі, што знаходзілася пад уладай Расіі, Грамада аднавілася адразу пасля Лютаўскай рэвалюцыі. Яна была галоўным арганізатарам з’езда прадстаўнікоў нацыянальных арганізацый у Менску ў сакавіку 1917 года, на якім было пастаноўлена аб стварэнні краёвай аўтаноміі Беларусі ў складзе Расійскай федэратыўнай дэмакратычнай рэспублікі. Аднак Часовы расійскі ўрад адклаў развязанне гэтага пытання да Устаноўчага сходу.

Улетку 1917 года БСГ значна вырасла. Акрамя Беларусі яе арганізацыі дзейнічалі ў Петраградзе, Маскве, Кіеве, Адэсе, Саратаве, Казані, Гельсінгфорсе ды іншых гарадах. Лідарамі яе ў гэтым часе былі В.Адамовіч, П.Бадунова, Я.Варонка, А.Смоліч, З.Жылуновіч, Я.Дыла, А.Прушынскі, С.Рак-Міхайлоўскі, Б.Тарашкевіч, А.Чарвякоў. Тады яна была найбольш масавай і ўплывовай партыяй у беларускім нацыянальным руху.

БСГ была адным з галоўных арганізатараў Першага Усебеларускага кангрэса ў Менску. Пасля яго разгону дзеячы нацыянальна-дэмакратычнага кірунку зрабілі высновы аб немагчымасці дзяржаўна-палітычнага развязання беларускага пытання ў хаўрусе з бальшавікамі і ўзялі ўдзел у стварэнні незалежнай Беларускай Народнай Рэспублікі (была абвешчана 25 сакавіка 1918 года), арыентуючыся на падтрымку спачатку Германіі, а пазней – Антанты. У сярэдзіне 1918 года з гэтага крыла БСГ аформіліся Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя і Партыя беларускіх сацыялістаў-рэвалюцыянераў.

Дзеячы левага кірунку на чале з А.Чарвяковым і З.Жылуновічам, выказаўшы пратэст супраць разгону Усебеларускага кангрэса, усё ж пайшлі на супрацоўніцтва з бальшавіцкімі ўладамі і настойліва пераконвалі іх у неабходнасці стварэння беларускай аўтаноміі на савецкай платформе ў рамках РСФСР. З гэтага крыла БСГ, якое складалі ў асноўным арганізацыі беларусаў-бежанцаў, рабочых, вайскоўцаў, інтэлігентаў, што жылі і працавалі ў Савецкай Расіі, увесну 1918 года пачалі ўтварацца беларускія секцыі РСДРП(б), якія групаваліся вакол Беларускага нацыянальнага камісарыята пры Наркамнацый РСФСР. Такім чынам, да лета 1918 года БСГ канчаткова распалася.

Міхась БІЧ.

101. Хто такія Іван і Антон Луцкевічы?

У гісторыі беларускай культуры і нацыянальна-вызвольнага руху не аднойчы здаралася, што плячом да пляча ў шэрагі змагароў станавіліся браты: Віктар і Кастусь Каліноўскія, Браніслаў і Уладзіслаў Эпімахі-Шыпілы, Аляксандар і Іван Цвікевічы, Якуб Колас і Антон Галіна, Язэп і Антон Лёсікі, Алег і Расціслаў Лапіцкія… Гэтак і браты Луцкевічы.

Іван Герман Луцкевіч (нарадзіўся 28 траўня 1881 года) быў паводле адукацыі археолагам. З дзяцінства цікавіўся гісторыяй Беларусі. Сабраў вялікую калекцыю помнікаў беларускай культуры, у якой былі ўнікальныя зборы слуцкіх паясоў, нясвіжскіх дываноў, старажытных пячатак, манет, медалёў, рыцарскай зброі, карціны старых майстроў, граматы і старадрукі. Сярод найкаштоўнейшых экспанатаў – ілюстраванае Жухавіцкае Евангелле XIV стагоддзя, першае выданне Статута 1588 года, святая кніга беларускіх мусульман Аль-Кітаб XVI стагоддзя, пячаткі полацкіх князёў Усяслава і Барыса, сцяг беларускіх паўстанцаў 1863 года. На аснове гэтай калекцыі ў 1921 годзе быў створаны Віленскі беларускі музей. Іван Луцкевіч з’яўляўся таксама ініцыятарам заснавання беларускай настаўніцкай семінарыі ў Свіслачы, Беларускага навуковага таварыства, Віленскай беларускай гімназіі.

Антон Луцкевіч (нарадзіўся 30 студзеня 1884 года) вывучаў матэматыку і права. Ён быў публіцыстам, літаратурным крытыкам, педагогам і гісторыкам. З-пад ягонага пяра выйшлі рэцэнзіі і артыкулы пра творчасць В.Дуніна-Марцінкевіча, Ф.Багушэвіча, Я.Купалы, Я.Коласа, М.Багдановіча, М.Гарэцкага, З.Бядулі, У.Жылкі, У.Дубоўкі, М.Чарота, Н.Арсенневай. Склаў першыя падручнікі па беларускай мове, выкладаў на настаўніцкіх курсах у Вільні, у Віленскай беларускай гімназіі. Апублікаваў працы пра Ф.Скарыну, Статут Вялікага Княства Літоўскага, дзейнасць беларускіх нарадавольцаў ды іх часопіс «Гомон». Быў заснавальнікам Віленскага беларускага музея, старшынёю Беларускага навуковага таварыства і Беларускага выдавецкага таварыства.

Браты Луцкевічы ўвайшлі ў гісторыю таксама як палітычныя дзеячы. У 1903 годзе яны былі сярод заснавальнікаў Беларускай Рэвалюцыйнай Грамады, якая ў 1905 годзе ўзяла назоў Беларуская Сацыялістычная Грамада. Абодва ўваходзілі ў ЦК гэтай партыі. Бралі актыўны ўдзел у рэвалюцыі 1905–1907 гадоў. У 1906 годзе былі ініцыятарамі заснавання першай легальнай беларускай газеты «Наша Доля», а потым – газеты «Наша Ніва», якая сталася трыбунай беларускіх патрыётаў. У 1915–1916 гадах браты Луцкевічы прыйшлі да высновы, што Беларусь павінна стаць незалежнаю дзяржавай у канфедэрацыі з Летувою. З іх прапановы 25 сакавіка 1918 года была абвешчаная незалежнасць Беларускай Народнай Рэспублікі. Ад верасня 1918 года да лютага 1920 года А.Луцкевіч з’яўляўся Старшынёю Рады міністраў і міністрам замежных спраў БНР.

Іван і Антон Луцкевічы і Аляксандр Уласаў у час выдання “Нашай Нівы”.

Пасля таго як урад Леніна аддаў Польшчы заходнюю частку Беларусі, Антон Луцкевіч, які жыў і працаваў у Вільні, пяром публіцыста змагаўся за нацыянальныя і сацыяльныя правы беларускага народа. Яго заслугаю з’яўляецца тое, што на выбарах 1922 года 14 беларусаў атрымалі мандаты ў польскі сейм і сенат. Антона Луцкевіча арыштоўвалі царскія жандары, бальшавіцкія камісары. Польскія ўлады двойчы садзілі яго на лаву падсудных. Змагаючыся супраць антыбеларускай палітыкі палякаў, А.Луцкевіч адначасова выкрываў і сталінскую палітыку ў БССР. Калі ў верасні 1939 года ў Вільню прыйшла Чырвоная Армія, яго арыштавалі і, патрымаўшы 20 месяцаў у турмах, асудзілі на 8 гадоў зняволення ў лагерах. Калі верыць звесткам з архіваў КДБ, памёр ён у 1942 годзе ў перасыльным пункце Аткарск Саратаўскай вобласці.

Іван Луцкевіч, хворы на сухоты, памёр яшчэ ў 1919 годзе ў польскім курортным гарадзе Закапанэ. У 1991 годзе ягоныя парэшткі перавезлі ў Вільню. Тут, на могілках Росы, знаходзіцца цяпер сімвалічная магіла братоў Луцкевічаў.

Анатоль СІДАРЭВІЧ.

Тэксты да ілюстрацый падрыхтаваў Зміцер САНЬКО.

Народная Воля http://www.nv-online.info 3 ЧЭРВЕНЯ 2016 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.40 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.20 «Зона Х».
08.50 Выпускныя экзамены па беларускай і рускай мовах, па матэматыцы за перыяд навучання і выхавання на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі.
09.10 «Главный эфир».
10.20 «Клуб редакторов».
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05, 13.05 «Старшая сестра». Худ.фильм.
14.55, 16.30 «Сваты». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20 «Арена».
20.00 «Форум».
21.00 «Панорама».
21.45 «След». Сериал.
23.55 «День спорта».
00.10 «Впервые замужем». Худ.фильм.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 10.15, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Удиви меня».
10.50 «Азбука вкуса».
11.25 «Научное шоу профессора Открывашкина».
11.55 «Классная школа». Сериал.
13.05 «Копейка в копейку».
14.00 «Орел и решка. Шоппинг».
15.05 «Кости». Сериал.
18.00 «Воронины». Сериал.
19.15 «Суперлото».
20.05 «Человек-невидимка».
21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
22.10 «КЕНО».
22.15 «Репортер».
23.10 «Быть человеком». Сериал.

Беларусь 3
08.00, 12.05, 18.05, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15 “Новы Гулівер”. Маст.фільм.
09.20 “Сто песень для Беларусі”.
10.15 “Наперад у мінулае”.
10.40, 18.20, 21.15 “Размаўляем па-беларуску”.
11.10 “Музеі Беларусі”.
12.20 Адэль. Канцэрт у Каралеўскім Альберт-холе.
13.50, 21.50 “Час кіно”.
14.00 “Джамбул”. Маст.фільм.
15.30 “Я чуў, як зямля стагнала…”.
16.05 “Глыбокая плынь”. Маст.фільм.
17.35, 00.05 “Дыяблог”.
18.25 “Эфект рэнія”.
19.20 “Угрум-рака”. Серыял.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Няспешная вясна”. Маст.фільм.
00.30 “Геапалітыка: свет за тыдзень”.

Беларусь 5
07.20, 18.45, 21.25 «PRO-спорт».
07.30 Теннис. Ролан Гаррос. Мужчины.
09.25 Международный турнир по конному спорту.
11.30 «На пути к Евро-2016».
12.00, 15.30 Теннис. Турнир ВТА.
14.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. ФК «Минск»–«Шахтер» (Солигорск).
17.35 «Один день на пути к Олимпу». Гребля на байдарках и каноэ».
18.10 «Женщины и спорт».
18.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. УНИКС (Казань) – ЦСКА (Москва).
20.45 «Время футбола».
21.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Финал.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
18.55 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Дело принципа».
22.15 «В тумане». Худ.фильм.
00.30 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.00 «Картина мира».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Что происходит».
12.40 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Марьина роща-2». Сериал.
19.10, 20.50 «Аромат шиповника». Сериал.
21.55, 23.10 «На дальней заставе». Сериал.

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.25, 22.10 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Ты не поверишь!».
15.00, 16.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Вышибала». Сериал.
22.35 «Итоги дня».
23.05 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Наше дело».
14.05 «Пища богов».
15.05 Концерт Михаила Задорнова.
15.55 «Части света».
16.50 «Большой город».
18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Две звезды на СТВ».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Военная тайна».
01.00 «Мастер». Худ.фильм.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Беларусь сегодня».
09.30 «Короткое дыхание». Сериал.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15, 05.25 «Нет проблем».
13.45, 00.45 «Притворись моим мужем». Худ. фильм.
15.30, 02.15 «Дела семейные».
16.20 «Земля. Территория загадок».
16.50 «Секретные материалы».
17.20 «Дом образцового содержания». Сериал.
19.20 «Умножающий печаль». Сериал.
21.05 «Тетя Клава фон Геттен». Худ.фильм.
22.55 «Краткий курс счастливой жизни». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
02.40 «Другой мир».
03.10 «Народы России».
04.00 «Музыкальная история». Худ.фильм.

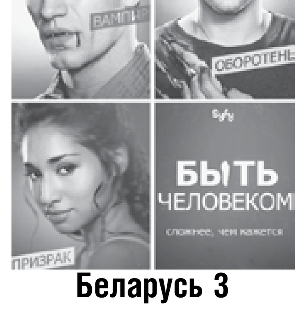
Россия Культура
07.00 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15 «Наблюдатель».
11.15 «Выстрел». Худ.фильм.
12.30, 14.30, 17.30 «А.С.Пушкин. Тысяча строк о любви».
12.55 «Капитанская дочка». Худ.фильм.
15.10 «Борис Годунов». Худ.фильм.
17.55 «Метель». Музыкальные иллюстрации к повести А.С.Пушкина.
18.30 «Медный всадник». Чтение стихов А.С.Пущкина.
19.00, 20.45, 01.25, 02.40 «Мировые сокровища».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Сати. Нескучная классика…».
21.00 «Тем временем».
21.50 «Голоса XXI века».
22.20 «Станционный смотритель». Худ.фильм.
23.45 «Худсовет».
23.50 «Энигма».
00.35 «Иванов». Сериал.
01.40 «Только Моцарт». Концерт.

Белсат
07.00 “Беларусы ў Польшчы”.
07.15, 11.45 “Зона “Свабоды”.
07.55 “Закапаная цывілізацыя”. Рэпартаж.
08.10, 12.20 “ПраСвет”.
08.50, 13.30 “Форум”.
09.35, 14.20 “Рэпартэр”.
10.00, 17.50 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.30, 16.50 “Гонар гораду. Варшаўскае паўстанне”. Дак.фільм.
11.25 “Мова нанова: Чарнобыль”.
13.00 “Людскія справы: чыноўнік арыштаваны. Ці лягчэй жыхарам?”.
14.45 “Долгая счастливая жизнь». Маст. фільм.
16.05 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
18.15 “Невядомая Беларусь”: “Данчык”. Дак. фільм.
19.00 “Гісторыя пад знакам Пагоні”.
19.10 “Эксперт”.
19.45 “Сведкі: Каляды. Публічнае калядаванне ў савецкім Мінску”.
20.00, 00.15–01.35 “Студыя “Белсат”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “54%”.
21.45 “Страчаныя жыцці”. Дак.фільм.
22.30 “Мілажаль”. Драма.

ВТОРНИК, 7 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.45 «Зона Х».
08.50 Выпускныя экзамены па беларускай і рускай мовах, па матэматыцы за перыяд навучання і выхавання на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі.
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
10.55 Уступныя іспыты па беларускай мове ў V клас гімназій, гімназій-інтэрнатаў, гімназій-каледжаў мастацтваў.
11.00, 20.00 «Гречанка». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.25 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.50 «Отец Матвей». Сериал.
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 00.05 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.40 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
10.15 «Обмани меня». Сериал.
11.10 «Копейка в копейку».
11.45 «Разрушители мифов».
12.50, 17.15 «Воронины». Сериал.
14.30 «Орел и решка. Шоппинг».
15.30 «Пин-код».
16.15 «Закрытая школа». Сериал.
18.55 «Не родись красивой». Сериал.
21.10 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.35 «Быть человеком». Сериал.

Беларусь 3
08.00, 13.40, 18.05, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 18.20 “Размаўляем па-беларуску”.
08.20, 16.45 “Сеткавая пагроза”. Серыял.
09.15, 19.20 “Угрум-рака”. Серыял.
10.35 “Я гляжу сквозь тебя…” . Песні Юрыя Візбара.
11.30 “Луной был полон сад”. Маст.фільм.
13.15 “Святло далёкай зоркі”.
14.00 “Час кіно”.
14.05 “Няспешная вясна”. Маст.фільм.
16.15 “Камертон”.
17.35, 23.35 “Дыяблог”.
18.25, 21.15 “Валерый Чкалаў”.
20.40 “Калыханка”.
22.10 “Золата”. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.40, 17.50, 23.05 «PRO-спорт».
08.10 «Время футбола».
08.55 Гандбол. Чемпионат Беларуси.
10.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
11.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Крумкачы» (Минск) – «Нафтан» (Новополоцк).
13.00 «На пути к Евро-2016».
13.30, 19.55 Теннис. Турнир ВТА.
15.30 Художественная гимнастика.
17.55 Футбол. Отборочный матч. Чемпионат Европы. Беларусь–Шотландия (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).
22.00 «Спорт-кадр».
22.30 «Миссия «Рио».
23.25 «Один день на пути к Олимпу».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
22.55 «Освобожденная Европа».
23.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «В Париж!». Худ.фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Марьина роща-2». Сериал.
19.10, 20.50 «Аромат шиповника». Сериал.
21.55, 23.10 «На дальней заставе». Сериал.

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.25, 22.10 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Тихая охота». Сериал.
15.00, 16.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Вышибала». Сериал.
22.35 «Итоги дня».
23.05 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Тайны Чапман».
09.30, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Все путем». Худ.фильм.
15.40 «Документальный проект».
16.50 «Центральный регион».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Территория заблуждений».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».
23.40 «Две сестры – Беларусь и Россия». Концерт.
00.25 «Пантера». Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Общий интерес».
09.30, 00.50 «Все решает мгновение». Худ. фильм.
11.15 «Тетя Клава фон Геттен». Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Бремя обеда».
13.45, 19.20 «Умножающий печаль». Сериал.
15.30, 02.30 «Дела семейные».
16.20 «Земля. Территория загадок».
16.50 «Секретные материалы».
17.20 «Дом образцового содержания». Сериал.
21.05 «Белая ночь, нежная ночь». Худ. фильм.
22.55 «Краткий курс счастливой жизни». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
02.55 «Другой мир».
03.20 «Народы России».
04.10 «Девушка с характером». Худ.фильм.
05.35 «Сделано в СССР».

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15 «Наблюдатель».
11.15 «Станционный смотритель». Худ.фильм.
12.25 «Энигма».
13.10, 20.45 «Правила жизни».
13.40 «Пятое измерение».
14.10, 00.20 «Иванов». Сериал.
15.10, 22.15 «Восход цивилизации».
16.00 «Сати. Нескучная классика…».
16.40 «Пророк в своем отечестве».
17.10 Марта Аргерих. Концерт.
18.00 «Петр Вельяминов. Люди. Роли. Жизнь».
18.30, 01.55 «Полиглот».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Искусственный отбор».
21.10 «Игра в бисер».
21.50 «Голоса XXI века».
23.05 «Ограбление по…-2». Мультфильм для взрослых».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Невесомая жизнь».
01.10 «Этот неукротимый Жолио-Кюри».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат
07.00, 11.35, 20.00, 00.50–02.20 “Студыя «Белсат».
08.25 “Эксперт”.
08.55, 15.45 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
09.45, 17.50 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.10, 16.35 “Страчаныя жыцці”. Дак.фільм.
10.55 “Закапаная цывілізацыя”. Рэпартаж.
11.10 “Сведкі: Каляды. Публічнае калядаванне ў савецкім Мінску”.
11.20, 19.00 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
13.00 “54%”.
13.20 “Невядомая Беларусь”: “Данчык”. Дак. фільм.
14.00 “Мілажаль”. Маст.фільм.
17.15 “Людскія справы”: “Чыноўнік арыштаваны. Ці лягчэй жыхарам?”.
18.15 “Аблічы свабоды”. Дак.фільм.
19.10 “Аўтастопам па Беларусі”.
19.25 “За крок ад прорвы”. Рэпартаж.
19.40 “Мова нанова: медыцына”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Маю права”.
21.50 “Заўтра мы знікнем”. Дак.фільм.
23.15 “Гвардыя”. Серыял.
00.05 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.

СРЕДА, 8 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.35 «Зона Х».
08.50 Выпускныя экзамены па беларускай і рускай мовах, па матэматыцы за перыяд навучання і выхавання на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі.
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 «Гречанка». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.25 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.45 «Отец Матвей». Сериал.
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.55 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Актуальное интервью».
00.30 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 21.10 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
11.20, 17.45 «Воронины». Сериал.
12.30, 18.55 «Не родись красивой». Сериал.
14.30 «Орел и решка. Шоппинг».
15.30 «Пин-код».
16.15 «Закрытая школа». Сериал.
17.15 «Уличная магия».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
23.35 «Быть человеком». Сериал.

Беларусь 3
08.00, 12.40, 18.20, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 18.35 “Размаўляем па-беларуску”.
08.20, 17.00 “Сеткавая пагроза”. Серыял.
09.15, 19.35 “Угрум-рака”. Серыял.
10.35 “Святыні Беларусі”.
11.05 “Дачка маршала”. Маст.фільм.
12.15 “Святло далёкай зоркі”.
13.00 “Золата”. Маст.фільм.
14.25 “Гітара па крузе”.
15.30 “Мадам Нобель. Каханне дзеля міру”. Маст.фільм.
17.50, 23.30 “Дыяблог”.
18.40, 21.15 “Валерый Чкалаў”.
20.40 “Калыханка”.
22.10 “Развітанне славянкі”. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.05, 18.50, 22.50 «PRO-спорт».
07.15 «Спорт-кадр».
07.45 Гандбол. Чемпионат Беларуси. Финал.
09.10 Формула-Е. Гран-при.
10.20 Баскетбол. Кубок Халипского. Женщины.
12.00, 15.30 Теннис. Турнир ВТА.
14.00 Легкая атлетика. Международные соревнования.
17.30 «На пути к Евро-2016».
18.00 «Миссия «Рио».
18.30 «Козел про футбол».
18.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Финал. УНИКС (Казань) – ЦСКА (Москва).
20.45 Плавание.
23.00 «Слэм-данк».
23.30 «Один день на пути к Олимпу».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
22.55 «Освобожденная Европа».
23.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.30 «Химия нашего тела. Гормоны», «Приключения тела. Испытание огнем».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Марьина роща-2». Сериал.
19.10, 20.50 «Аромат шиповника». Сериал.
21.55, 23.10 «На дальней заставе». Сериал.
23.40 «Специальный корреспондент».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.25, 22.10 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Тихая охота». Сериал.
15.00, 16.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Вышибала». Сериал.
22.35 «Итоги дня».
23.05 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Тайны Чапман».
09.30, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Территория заблуждений».
15.35 «Водить по-русски».
16.10 «Автопанорама».
16.50 «Простые вопросы».
17.10 «Знай наших!».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Секретные территории».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Две сестры – Беларусь и Россия». Концерт.
23.50 «Пантера». Сериал.
01.15 «Документальный проект».

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Медицинская правда».
09.30, 00.55 «У матросов нет вопросов». Худ. фильм.
11.05 «Белая ночь, нежная ночь». Худ. фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Ой, мамочки!».
13.45, 19.20 «Умножающий печаль». Сериал.
15.30, 02.25 «Дела семейные».
16.20 «Земля. Территория загадок».
16.50 «Секретные материалы».
17.20 «Дом образцового содержания». Сериал.
21.05 «Марафон». Худ.фильм.
22.55 «Краткий курс счастливой жизни». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
02.50 «Другой мир».
03.20 «Народы России».
04.10 «Антон Иванович сердится». Худ. фильм.
05.25 «Сделано в СССР».

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15 «Наблюдатель».
11.15 «Оборона Севастополя». Худ.фильм.
12.10, 02.40 «Мировые сокровища».
12.25 «Этот неукротимый Жолио-Кюри».
13.10, 20.45 «Правила жизни».
13.40 «Красуйся, град Петров!».
14.10, 00.20 «Иванов». Сериал.
15.10, 22.20 «Восход цивилизации».
16.00 «Искусственный отбор».
16.40 «Пророк в своем отечестве».
17.10 Е.Аюшеева, А.Перроти и Московский государственный академический камерный хор В.Минина.
18.00, 23.50 «Невесомая жизнь».
18.30, 01.55 «Полиглот».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Абсолютный слух».
21.10 «Власть факта».
21.50 «Голоса XXI века».
23.15 «Жил-был пес».
23.45 «Худсовет».
01.05 «Натали. Три жизни Натальи Гончаровой».

Белсат
07.00, 11.50, 20.00, 00.15–01.40 “Студыя «Белсат».
08.25 “Маю права”.
08.50 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
09.40 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.05, 16.55 “Заўтра мы знікнем”. Дак.фільм.
11.30 “Мова нанова: медыцына”.
13.15 “Аўтастопам па Беларусі”.
13.35 “Гвардыя”. Серыял.
14.25 “Аблічы свабоды”. Дак.фільм.
15.10 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
16.00 “Ранча”. Серыял.
18.20 “За крок ад прорвы”. Рэпартаж.
18.35 “Невядомая Беларусь”: “Пашпарт для беларуса”. Дак.фільм.
19.05 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.15 “Чорным па белым”.
19.40 “Мова нанова: музыка”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Людскія справы: забіраюць дзяцей”.
22.00 “Мамы, дзеці і закон”. Дак.фільм.
22.55 “Каралева аблокаў”.

ЧЕТВЕРГ, 9 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.45 «Зона Х».
08.40 Слово Митрополита Павла на праздник Вознесения Господня.
08.50 Выпускныя экзамены па беларускай і рускай мовах, па матэматыцы за перыяд навучання і выхавання на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі.
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 «Гречанка». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.25 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.50 «Жить сначала». Сериал.
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 00.00 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.35 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 21.10 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
11.20, 17.45 «Воронины». Сериал.
12.30, 18.55 «Не родись красивой». Сериал.
14.35 «Орел и решка. Шоппинг».
15.30 «Пин-код».
16.15 «Закрытая школа». Сериал.
17.15 «Уличная магия».
20.55 «Хочу в телевизор!».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.30 «Быть человеком». Сериал.

Беларусь 3
08.00, 13.50, 18.25, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15 “Размаўляем па-беларуску”.
08.20, 14.05 “Размовы пра духоўнае”.
08.30, 17.05 “Сеткавая пагроза”. Серыял.
09.25, 19.25 “Угрум-рака”. Серыял.
10.30 “Святло далёкай зоркі”.
11.00 “Мадам Нобель. Каханне дзеля міру”. Маст.фільм.
12.30 “Развітанне славянкі”. Маст.фільм.
14.20 “Сіла веры”.
14.45 “Крушэнне імперыі”. Маст.фільм.
16.20 “Кіно і час”.
17.55 “Навукаманія”.
18.45, 21.15 “Куміры. Назад у СССР”.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Масакра”. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.10, 19.30, 21.35 «PRO-спорт».
07.20, 21.50 Баскетбол. НБА. Финал.
09.15 «Слэм-данк».
09.45 Футбол. Чемпионат Беларуси. ФК «Минск»–«Шахтер» (Солигорск).
11.35 «На пути к Евро-2016».
12.00 Гандбол. Чемпионат Беларуси. Финал.
13.30, 17.25 Теннис. Турнир ВТА.
15.40 Баскетбол. Кубок Халипского. Женщины.
19.35 Плавание. Международный турнир.
23.50 Футбол. Чемпионат Европы. Концерт-открытие.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Надо разобраться».
21.30 «Практика». Худ.фильм.
23.15 «На ночь глядя».
00.05 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.05 «Мы родом из мультиков». «Аида Ведищева. Где-то на белом свете…».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Марьина роща-2». Сериал.
19.10, 20.50 «Аромат шиповника». Сериал.
21.55, 23.10 «На дальней заставе». Сериал.
23.40 «Поединок».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.25, 22.10 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Тихая охота». Сериал.
15.00, 16.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Вышибала». Сериал.
22.35 «Итоги дня».
23.05 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30, 23.40 «Тайны Чапман».
09.30, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы.
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Секретные территории».
15.35 «Водить по-русски».
16.05 «Добро пожаловаться».
16.50 «Минск и минчане».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Странное дело».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».
00.30 «Пантера». Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00, 05.25 «Сделано в СССР».
09.30, 00.45 «Трижды о любви». Худ.фильм.
11.05 «Марафон». Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Бремя обеда».
13.45, 19.20 «Умножающий печаль». Сериал.
15.30, 02.15 «Дела семейные».
16.20 «Земля. Территория загадок».
16.50 «Секретные материалы».
17.20 «Дом образцового содержания». Сериал.
21.05 «Любовь под прикрытием». Худ. фильм.
22.55 «Краткий курс счастливой жизни». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
02.40 «Другой мир».
03.10 «Народы России».
04.00 «Веселые ребята». Худ.фильм.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15 «Наблюдатель».
11.15 «Нетерпимость». Худ.фильм.
13.10, 20.45 «Правила жизни».
13.40 «Россия, любовь моя!».
14.10, 00.20 «Иванов». Сериал.
14.50 «Франческо Петрарка».
15.10, 22.20 «Восход цивилизации».
16.00 «Абсолютный слух».
16.40 «Пророк в своем отечестве».
17.10 Фортепианный концерт Д.Алексеева в Филармонии-2.
18.00, 23.50 «Невесомая жизнь».
18.30, 01.55 «Полиглот».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Черные дыры. Белые пятна».
21.10 «Культурная революция».
21.55 «Голоса XXI века».
23.15 «Ежик в тумане». Мультфильм для взрослых.
23.45 «Худсовет».
01.15 «По ту сторону сказки. Борис Рыцарев».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат
07.00, 11.35, 20.00, 00.15–01.35 “Студыя «Белсат».
08.25, 14.10 “Чорным па белым”.
08.50, 16.00 “Ранча”. Серыял.
09.45, 17.50 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.10, 16.50 “Мамы, дзеці і закон”. Дак.фільм.
11.10 “Мова нанова: музыка”.
11.25, 18.50 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
13.05 “Людскія справы: забіраюць дзяцей”.
13.35, 23.40 “Невядомая Беларусь”: “Пашпарт для беларуса”. Дак.фільм.
14.40 “Каралева аблокаў”.
18.15 “Невядомая Беларусь”: “Праклятыя і забытыя”. Дак.фільм.
19.00 “Відзьмо-невідзьмо”.
19.25 “Загадкі беларускай гісторыі”: “Падземнае Берасце”.
19.40 “Мова нанова: горад”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Два на два”.
22.00 “Апошнія сакрэты Трэцяга рэйха”. Дак. серыял.
22.50 “Мент”. Серыял.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

«Гэта павінна быць грандыёзна!»

У суботу 11 чэрвеня ў Мінску стартуюць ***“Джазавыя вечары ля Ратушы з Банкам БелВЭБ”.*** *Сёлета запланаваны тры імпрэзы.*

– Фэст дасягнуў такога стану, калі пра яго сапраўды ведаюць, – расказала “Еўрарадыё” **Наталля Куцан**, дырэктар фонду “Ідэя”, які разам з Мінгарвыканкамам і канцэртным агенцтвам “Эквілібрыум Артс” ладзіць фэст. – І некалькі музыкантаў з пулу гэтых знакамітых і цудоўных, якія чакаюцца ў чэрвені, адшукалі нас самі. Яны напісалі, што чулі пра наш фэст, што ніколі не былі ў Мінску і хочуць да нас прыехаць. У гэтым годзе пашыраецца геаграфія “Джазавых вечароў”. Калі летась да нас прыязджалі прадстаўнікі шасці краін Еўропы, то сёлета да еўрапейцаў далучацца амерыканцы: сусветна вядомы вакаліст **Sachal Vasandani** і Аркестр Ваенна-паветраных сіл ЗША ў Еўропе. Гэта сапраўды павінна быць грандыёзна!

Паводле слоў Наталлі, штовечар на сцэне ў абавязковым парадку будуць прадстаўлены беларускія джазмены. Апроч вядомых Apple Тэа і трыа Канстанціна Гарачага чакаюцца новыя імёны.

Дарэчы, летась джазавыя вечары ля Ратушы мелі сапраўдны фурор, на канцэрты збіралася да 20 тысяч гледачоў.

ПЯТНИЦА, 10 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.10 **«След».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
10.55 Уступныя іспыты па беларускай мове, рускай мове і матэматыцы ў V клас гімназій, гімназій-інтэрнатаў, гімназій-каледжаў мастацтваў.
11.00, 20.00 **«Гречанка».** Сериал.
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.25 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.25 **«Жизнь сначала».** Сериал.
17.35 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
18.10 «Судьба гигантов».
21.00 «Панорама».
21.35 «Наши».
21.55 Футбол. Чемпионат Европы. Прямая трансляция.
00.10 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.10 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
11.15 **«Воронины».** Сериал.
12.25 **«Не родись красивой».** Сериал.
14.30 «Орел и решка. Шоппинг».
15.30, 23.30 «Пин-код».
16.10 **«Закрытая школа».** Сериал.
17.25 «Разрушители мифов».
18.30 «Репортер».
19.20 **«Люди в черном-2».** Худ.фильм.
21.10 «Битва экстрасенсов. XII».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
00.20 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.

Беларусь 3

08.00, 13.20, 18.20, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 13.35 “Размаўляем па-беларуску”.
08.20, 16.55 **“Сеткавая пагроза”.** Серыял.
09.15 “Роднае слова”.
09.40 **“Угрум-рака”.** Серыял.
10.55 “Сіла веры”.
11.25 **“Чакай мяне”.** Маст.фільм.
12.55 “Святло далёкай зоркі”.
13.45 **“Масакра”.** Маст.фільм.
15.25 “Чаму ў бабра падрапаны нос?”.
15.40 “Славянскі базар-2010”.
17.50 “Камертон”.
18.35, 21.15 “Куміры. Назад у СССР”.
19.20 **“Сувязь”.** Маст.фільм.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Расія – душа мая”. Канцэрт, прысвечаны Л.Зыкінай.

Беларусь 5

07.35, 18.10, 23.30 «PRO-спорт».
07.50 Футбол. Чемпионат Европы. Концерт-открытие.
09.05 «На пути к Евро-2016».
09.35 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Крумкачы» (Минск) – «Нафтан» (Новополоцк).
11.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
12.00, 15.35 Теннис. Турнир ВТА.
14.00 Баскетбол. Кубок Халипского. Женщины.
17.40 «Женщины и спорт».
18.20 «Пит-стоп».
18.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Динамо» (Минск) – ФК «Минск).
20.55 Футбол. Кубок Беларуси. Финал.
23.40 «Миссия «Рио».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Время покажет».
16.20 **«Максим Перепелица».** Худ.фильм.
18.20 «Жди меня. Невероятные истории про жизнь».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 **«Королевский роман».** Худ.фильм.
23.30 «Что? Где? Когда?» в Беларуси».
00.55 «Легенды. Live».
01.35 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Моя планета».
12.00 «Людмила Зыкина. Бриллианты одиночества», «Человеческий фактор. Бензин», «Человеческий фактор. Волшебное стекло».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 **«Марьина роща-2».** Сериал.
19.10, 20.50 **«Аромат шиповника».** Сериал.
21.55, 23.10 **«Любовь без лишних слов».** Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 **«Москва. Три вокзала».** Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 **«Тихая охота».** Сериал.
15.00, 16.20 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.20 «ЧП. Расследование».
19.40 **«Вышибала».** Сериал.
22.45 «Большинство».
23.50 **«Дознаватель».** Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Тайны Чапман».
09.30, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 **«Не ври мне!».** Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Странное дело».
15.40 «Водить по-русски».
16.10 «Автопанорама».
16.50 «Простые вопросы».
17.10 «Знай наших!».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 **«Бамбу».** Худ.фильм.
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 **«Факультет».** Худ.фильм.
00.45 «Нам и не снилось».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Любимые актеры».
09.30 **«Его звали Роберт».** Худ.фильм.
11.10, 00.05 **«Любовь под прикрытием».** Худ. фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Держись, шоубиз!».
13.45 **«Умножающий печаль».** Сериал.
15.30, 01.45 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
17.20 **«Дом образцового содержания».** Сериал.
19.20 **«Сердца трех».** Сериал.
22.10 **«Вратарь».** Худ.фильм.
03.35 Мультфильмы.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.20 «Натали. Три жизни Натальи Гончаровой».
11.15 **«Нетерпимость».** Худ.фильм.
12.30 «Сказки из глины и дерева».
12.40 «Иннокентий Сибиряков. Помогите мне… Я страшно богат!».
13.40 «Письма из провинции».
14.10 **«Иванов».** Сериал.
15.10 «Человек судьбы. Сергей Боткин».
15.35 «Царская ложа».
16.20 «95 лет музею-усадьбе. «Ясная Поляна. Лев Толстой».
17.00 Д.Мацуев, А.Сладковский и Государственный симфонический оркестр Республики Татарстан.
17.50 «Франц Фердинанд».
18.00 «Невесомая жизнь».
18.30, 01.55 «Полиглот».
19.10, 02.40 «Мировые сокровища».
19.45 «Смехоностальгия».
20.15 «Искатели».
21.00 **«Я шагаю по Москве».** Худ.фильм.
22.15 «Линия жизни».
23.10 «Фильм, фильм, фильм». Мультфильм для взрослых.
23.45 «Худсовет».
23.50 **«Я вас люблю».** Худ.фильм.
01.35 «Королевский бутерброд», «Парадоксы в стиле рок». Мультфильмы для взрослых.

Белсат

07.00, 11.20, 20.00, 00.35–01.55 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Відзьмо-невідзьмо”.
08.55, 16.05 **“Ранча”.** Серыял.
09.45, 17.50 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.15, 16.55 “Апошнія сакрэты Трэцяга рэйха”. Дак.серыял.
11.05 “Мова нанова: горад”.
12.50 “Два на два”.
13.20 “Невядомая Беларусь”: “Пашпарт для беларуса”. Дак.фільм.
13.55 “Невядомая Беларусь”: “Данчык”. Дак. фільм.
14.40 “Заўтра мы знікнем”. Дак.фільм.
18.15 “Невядомая Беларусь”: “Праклятыя і забытыя”. Дак.фільм.
18.50 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.00 “Зоры не спяць”.
19.40 “Мова нанова: тэатр”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Форум”.
22.10 “Акапулька – рай для турыстаў і гандляроў наркотыкамі”. Дак.фільм.
23.10 **“Сярод белага дня”.** Маст.фільм.

СУББОТА, 11 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.50 «Існасць».
07.15 **«Барс и Лялька».** Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 **«Сваты-4».** Сериал.
10.15 «50 рецептов первого».
11.10 «Дача».
11.45 «Наши».
12.10 «Здоровье».
13.05, 15.45 **«Клубничный рай».** Худ.фильм.
15.15 «Краіна».
17.30 **«Яблочный спас».** Худ.фильм.
21.00 «Панорама».
21.55 Футбол. Чемпионат Европы. Англия–Россия. Прямая трансляция.
23.55 **«Жена Штирлица».** Худ.фильм.
01.35 «День спорта».

Беларусь 2

07.05, 21.05 «Тэлебарометр».
07.10 **«Классная школа».** Сериал.
08.10 **«Счастливы вместе».** Сериал.
10.00 «Слишком много хвостов».
10.40 «Азбука вкуса».
11.15 **«Кто в доме хозяин?».** Сериал.
13.15 «Свадьба без баяна».
13.50 «Битва экстрасенсов. XII».
16.00 «Копейка в копейку».
16.35 «Человек-невидимка».
17.40 **«Знакомство с Факерами-2».** Худ.фильм.
19.35 «Удиви меня».
21.10 **«На крючке».** Худ.фильм.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.30 «Lady Блог».
00.05 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.

Беларусь 3

08.00, 13.20, 16.15, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 16.30 **“Страла кахання”.** Маст.фільм.
09.25 “Гітара па крузе”.
10.25 **“Знак бяды”.** Маст.фільм.
12.50 “Свая вышыня”.
13.35 “Размаўляем па-беларуску”.
14.10 “Неразгаданая таямніца”.
14.50 “Час кіно”.
15.00 “Сапраўдныя здарэнні”.
17.40 “Роднае слова”.
18.10 **“У бары брусніцы”.** Маст.фільм.
20.40 “Калыханка”.
21.15 “Музыкант”.
22.10 “Маладзечна-2016”. Адкрыццё XVI Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі.
23.30 “Бард-парад”.

Беларусь 5

07.50, 23.00 «PRO-спорт».
08.00 Футбол. Чемпионат Европы. Франция–Румыния.
09.55 Теннис. «Салео кап». Одиночный разряд.
12.00 Теннис. Турнир ВТА.
13.45 Баскетбол. НБА. Финал.
15.30 Футбол. Чемпионат Европы. Обзор.
15.45 Футбол. Чемпионат Европы. Албания–Швейцария.
17.55 «Наши».
18.10 «Один день на пути к Олимпу». «Синхронное плавание».
18.45 Футбол. Чемпионат Европы. Уэльс–Словакия.
20.55 Плавание. Международный турнир.
23.20 «Миссия «Рио».
23.55 «Время футбола».

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.00 «Идеальный ремонт».
12.00 «Умницы и умники».
12.45 «Открытие Китая».
13.30 **«Живите в радости».** Худ.фильм.
15.00 «Аида Ведищева. Играя звезду».
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Теория заговора».
17.20 «Удача в придачу!».
18.00 «Кто хочет стать миллионером?».
19.00 «Легенды «Ретро FM».
21.05 «Сегодня вечером».
22.35 «Все сложится».
23.10 «МаксимМаксим».
00.15 **«Быть или не быть».** Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.40 **«Источник счастья».** Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.25 «Правила движения».
12.25 **«Долгая дорога к себе».** Худ.фильм.
14.15, 20.55 **«Золотая клетка».** Сериал.
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
22.35 **«И в горе, и в радости».** Сериал.

НТВ-Беларусь

05.50 “Астропрогноз”.
05.55, 08.20 **«Супруги».** Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Кулинарный поединок».
09.25 «Врачебные тайны плюс».
10.25 «Главная дорога».
11.05 «Еда живая и мертвая».
12.00 «Квартирный вопрос».
13.10 «Высоцкая Life».
14.10 «Зеркало для героя».
15.05 «Территория зла. Бежать или остаться…».
16.20 **«Ржавчина».** Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.00 «Центральное телевидение».
19.55 «Новые русские сенсации».
20.50 «Ты не поверишь!».
21.40 **«След тигра».** Сериал.
23.20 **«Дознаватель».** Сериал.

СТВ

06.05 **«Студенты».** Сериал.
07.45 **«Бамбу».** Худ.фильм.
09.25 «Части света».
10.00 «Умнее не придумаешь».
11.00 «Минск и минчане».
11.35 **«Солдаты-12».** Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40, 01.30 **«Меня это не касается».** Худ.фильм.
15.25 «Водить по-русски».
15.50 «Большой город».
16.40 «Наше дело».
16.55 Концерт Михаила Задорнова.
17.45 «Две звезды на СТВ».
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 **«Чикаго».** Худ.фильм.
22.15 **«Полнолуние».** Сериал.

Мир

06.00 **«Его звали Роберт».** Худ.фильм.
07.30 «Союзники».
08.00 Мультфильмы.
08.30 «Медицинская правда».
09.00 «Ой, мамочки!».
09.30 «Нет проблем».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Сделано в СССР».
10.45, 01.05 **«Юность Петра».** Худ.фильм.
13.20, 03.35 **«В начале славных дел».** Худ. фильм.
16.15 **«Виват, гардемарины!».** Худ.фильм.
18.45 **«Гардемарины-3».** Худ.фильм.
20.45 **«По семейным обстоятельствам».** Худ. фильм.
23.10 **«Хатико: самый верный друг».** Худ.фильм.
00.50 «Диаспоры».

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 **«Я шагаю по Москве».** Худ.фильм.
11.20 «Любовь Соколова. Своя тема».
12.05 **«Матрос сошел на берег».** Худ.фильм.
13.15 «Возрожденный шедевр. Из истории Константиновского дворца».
14.10 Д.Мацуев, А.Сладковский и Государственный симфонический оркестр Республики Татарстан.
15.00 **«Я вас люблю».** Худ.фильм.
16.40, 02.40 «Мировые сокровища».
17.00 «Новости культуры».
17.30 «Кирилл Лавров. Прожить достойно».
18.10 **«Верьте мне, люди».** Худ.фильм.
20.00 «Романтика романса».
21.05 «Острова».
21.45 **«Поднятая целина».** Худ.фильм.
23.15 «Джаз пяти континентов».
00.55 «Край медведей и лошадей – Тянь-Шань».
01.45 «Буревестник». Мультфильм для взрослых.
01.55 «Искатели».

Белсат

07.00, 00.50 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Прыгоды Ціўкі”. Мультсерыял.
08.40 “Сцэны з жыцця цмокаў”. Мультсерыял.
08.55 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
09.05 **“Тры шалёныя нулі”.** Серыял.
09.35 “Мова нанова: тэатр”.
09.50 “Загадкі беларускай гісторыі”: “Падземнае Берасце”.
10.05 “Форум”.
10.45 “Маю права”.
11.10 “Сведкі: Каляды. Публічнае калядаванне ў савецкім Мінску”.
11.20 “За крок ад прорвы”. Рэпартаж.
11.35 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
12.00 “Невядомая Беларусь”: “Праклятыя і забытыя”. Дак.фільм.
12.35 “Апошнія сакрэты Трэцяга рэйха”. Дак. серыял.
13.25 **“Жыццё ля поплаву”.** Серыял.
14.15 **“Сенсацыі ХХ стагоддзя”.** Серыял.
15.00 “Гонар гораду. Варшаўскае паўстанне”. Дак.фільм.
16.00 **“Ранча”.** Серыял.
16.50 **“Сярод белага дня”.** Маст.фільм.
18.10 “Беларусы ў Польшчы”.
18.30 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
18.40, 01.50–03.45 “Труба”. Дак.фільм.
20.40 “Сны”. Рэпартаж.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.15 “Расія і я: Уладзімір Варонін, Малдова”.
22.05 **“Тры метры над небам”.** Маст.фільм.
00.05 **“Mad Men. Утрапёныя-3”.** Серыял.
01.10 “Зоры не спяць”.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 12 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.50 **«Жена Штирлица».** Худ.фильм.
08.30 «Народное утро».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 **«Сваты-4».** Сериал.
10.50 «50 рецептов первого».
11.45 «Наши».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 **«Барс и Лялька».** Худ.фильм.
14.25 «Коробка передач».
15.15 «Твой город».
15.30 «Вокруг планеты».
16.15 «Юмор на войне».
16.45 **«Я не смогу тебя забыть».** Сериал.
20.05 «Навіны надвор’я».
20.30 «Главный эфир».
21.55 Футбол. Чемпионат Европы. Германия–Украина. Прямая трансляция.
23.55 «Клуб редакторов».

Беларусь 2

07.05, 21.10 «Тэлебарометр».
07.10 **«Классная школа».** Сериал.
07.40 **«Кто в доме хозяин?».** Сериал.
09.35 «Орел и решка. Шоппинг».
10.40 «Универ-шеф».
11.20 «Ваше лото», «Пятерочка».
11.50, 13.25, 14.30, 15.30, 16.45, 18.00 «Самый лучший день на «Двойке!».
12.10 **«Счастливы вместе».** Сериал.
14.10 **«Знакомство с Факерами-2».** Худ.фильм.
17.00 **«Люди в черном-2».** Худ.фильм.
19.00 **«На крючке».** Худ.фильм.
21.45 «Кипяток».
22.05 “Спортлото 5 из 36”, “КЕНО”.
22.10 **«Обмани меня».** Сериал.
23.05 **«Кости».** Сериал.

Беларусь 3

08.00, 12.20, 17.00, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 17.15 “Размаўляем па-беларуску”.
08.25, 22.55 **“Акно ў Парыж”.** Маст.фільм.
10.15 “Бард-парад”.
11.00 “Наперад у мінулае”.
11.25 “Сто песень для Беларусі”.
12.35 “Музеі Беларусі”.
13.05 “Святыні Беларусі”.
13.35 **“У бары брусніцы”.** Маст.фільм.
16.05 “Майстры і куміры”.
17.20 “Маладзечна-2016”. Нацыянальны конкурс маладых выканаўцаў беларускай эстраднай песні.
18.55 **“Георг”.** Маст.фільм.
20.40 “Калыханка”.
21.15 “Маладзечна-2016”. Закрыццё фестывалю.

Беларусь 5

07.40, 22.50 «PRO-спорт».
07.50, 20.55 Плавание.
09.50 Футбол. Чемпионат Европы. Уэльс–Словакия.
11.10 Футбол. Чемпионат Европы. Англия–Россия.
13.00 Теннис. Турнир ВТА.
15.00 «Один день на пути к Олимпу». «Синхронное плавание».
15.30 Футбол. Чемпионат Европы. Обзор.
15.55 Футбол. Чемпионат Европы. Турция–Хорватия.
17.55 «Пит-стоп».
18.25 «Фактор силы».
18.55 Футбол. Чемпионат Европы. Польша – Северная Ирландия.
23.00 «На пути к ЧМ-2018».
23.30 «Женщины и спорт».
23.55 «Время футбола».

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 **«Семь нянек».** Худ.фильм.
10.35 «ДОстояние РЕспублики: Роберт Рождественский».
12.15 «Романовы».
16.15 «Новости спорта».
16.20 «Угадай мелодию».
16.50 Гандбол. Чемпионат мира. Квалификация. Беларусь–Латвия. Прямая трансляция.
18.40 «Есть такая профессия – Родину защищать». Концерт, посвященный 45-летию фильма «Офицеры» в Кремлевском дворце.
20.00 «Контуры».
21.05 «Сегодня вечером».
22.35 «Брат-2». 15 лет спустя». Концерт.
00.25 **«Лестница».** Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 **«Эскадрон гусар летучих».** Худ.фильм.
10.05 **«Печки-лавочки».** Худ.фильм.
12.00 Церемония вручения Государственных премий Российской Федерации.
13.15, 14.15 **«Дом, в котором я живу».** Худ. фильм.
14.00, 20.00 «Вести».
15.30 «Синяя Птица». Всероссийский открытый телевизионный конкурс юных талантов. Суперфинал.
18.15, 22.30 **«Солнечный удар».** Худ.фильм.
21.30 «Что происходит».
00.00 «День России». Праздничный концерт.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 08.20 **«Супруги».** Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Едим дома».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
12.00 «Дачный ответ».
13.05 «НашПотребНадзор. Не дай себя обмануть».
14.15 «Поедем, поедим!».
15.05 «Мировая закулиса. Зараза».
16.20 **«Ржавчина».** Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.00 «Акценты недели».
19.45 «Поздняков».
20.00 **«Игра».** Сериал.
23.15 **«Дознаватель».** Сериал.

СТВ

06.25 **«Студенты».** Сериал.
08.05 «Добро пожаловаться».
08.30, 17.05 «Автопанорама».
09.00 **«Чикаго».** Худ.фильм.
11.00 «Большой завтрак».
11.40 **«Солдаты-12».** Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
13.40, 01.15 **«Два воскресенья».** Худ.фильм.
15.20 «Водить по-русски».
16.00 «Центральный регион».
16.50 «Наше дело».
17.35 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
20.25 **«Не будите спящую собаку».** Худ.фильм.

22.05 «Знахари».
23.50 «Соль». Музыкальное шоу Захара Прилепина.

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.15 «Путеводитель».
06.30, 15.15 Мультфильмы.
07.00 **«Ярослав».** Худ.фильм.
09.00 «Культпросвет».
09.30 «Почему я?».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 **«Виват, гардемарины!».** Худ.фильм.
12.45 **«Гардемарины-3».** Худ.фильм.
14.45 «Бремя обеда».
16.15, 22.00 **«Робинзон».** Сериал.
21.00 «Вместе».
00.05 **«Бездна. Операция «Голем».** Сериал.
03.45 **«Бездна. Ведьмин круг».** Сериал.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.35 **«Иду на грозу».** Худ.фильм.
12.55 «Александр Белявский».
13.40 «Край медведей и лошадей – Тянь-Шань».
14.35 «Андрей Шмеман. Последний подданный Российской империи».
15.20 «Песни разных лет».
17.40 «Пешком…».
18.10, 01.55 «Искатели».
18.55 «Мы из джаза. Проснуться знаменитым».
19.35 **«Мы из джаза».** Худ.фильм.
21.05 «Евгений Матвеев. Любовь и судьба».
21.45 **«Поднятая целина».** Худ.фильм.
23.20 «Возрожденный шедевр. Из истории Константиновского дворца».
00.20 **«Матрос сошел на берег».** Худ.фильм.
01.30 «Хармониум». Мультфильм для взрослых.
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00 “Студыя «Белсат».
07.15 “Расія і я: Уладзімір Варонін, Малдова”.
08.00 “Два на два”.
08.35 “Прыгоды Ціўкі”. Мультсерыял.
08.55 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
09.05 **“Тры шалёныя нулі”.** Серыял.
09.35 “Мова нанова: спорт”.
09.50 “Загадкі беларускай гісторыі”: “Магіла апошняга караля”.
10.05 “Чорным па белым”.
10.35 “54%”.
10.55 “Сны”. Рэпартаж.
11.15 “Кулінарныя падарожжы Р.Макловіча”.
11.45 “Невядомая Беларусь”: “Праклятыя і забытыя”. Дак.фільм.
12.15, 23.20 “Зоры не спяць”.
12.55 “Труба”. Дак.фільм.
14.55 “Акапулька – рай для турыстаў і гандляроў наркотыкамі”. Дак.фільм.
16.00 **“Ранча”.** Серыял.
16.50 **“Тры метры над небам”.** Маст.фільм.
18.45 “Вандроўкі па Гарадзеншчыне”.
18.55 “Хадаркоўскі”. Дак.фільм.
20.45 “Побач з намі”.
21.00 “Размовы эксперта”.
21.25 **“Табу”.** Маст.фільм.
23.55 **“Mad Men. Утрапёныя-3”.** Серыял.
00.40 **“Сенсацыі ХХ стагоддзя”.** Серыял.
01.30–02.15 **“Мент”.** Серыял.

ОСОБЫЙ СЛУЧАЙ

«Я ему сразу сказала, что любовницей быть не могу»

Веронике Константиновне 72 года, Анатолию Афанасьевичу – 78. Начали встречаться в декабре, а в феврале уже поженились

– Первый раз мы познакомились около сорока лет назад, – рассказывает **Вероника Константиновна**. – Анатолий – очень хороший друг моего брата. Он приезжал несколько раз к нам в гости. Конечно, тогда он был еще молодой, красивый, на «Волге» раскатывал. Такой мачо был. Но в те времена я была замужем, да и он был женат, у нас обоих были дети, и никому в голову не приходило, что мы когда-нибудь будем вместе. Я с первым мужем прожила 51 год. После его смерти и не думала, что когда-нибудь снова выйду замуж.

А потом Анатолий как-то спросил моего брата: «Твоя сестра еще замуж не вышла?» А брат ему шутя ответил: «Она тебя ждет». Шутки шутками, но брат рассказал Анатолию, что я по вторникам приезжаю к нему (брату) в город мыться. Была зима, в деревне баню одной растопить было сложно, вот я и ездила к брату в город. Вот приехала я, а жена брата позвонила Анатолию и сказала: «Черепанов, приезжай, пирог уже готов». Меня, естественно, предупредили, что жених приедет. И вот стою я у окна, а он в дверях. Я глянула на него и поразилась, помню-то я его другим, молодым, стройным, а тут, смотрю, огромный такой мужчина. Сели мы за стол, пообедали, потом телефонами обменялись, начали созваниваться. Я ему сразу сказала, что любовницей быть не могу, я ведь всю жизнь женой была. А через неделю он приехал ко мне с одним чемоданом и говорит: «Я к тебе насовсем». И вот закончился пост, мы брак оформили, обвенчались и живем душа в душу. Пообещала ему, что буду хорошей женой, заботливой, внимательной, и обещание свое держу. Только сын мой был против нашей женитьбы, говорил: зачем вам это на старости лет: А вот у Анатолия сын очень спокойно ко всему отнесся.

– Я много лет дружил с братом Вероники, – рассказывает **Анатолий Афанасьевич**. – Мы друг друга называли «брателла». У нас с ним очень хорошие отношения. Но с Вероникой Константиновной мы виделись редко, только на юбилеях каких-нибудь или свадьбах. Тогда еще мы друг на друга внимания особо не обращали.

С первой моей женой мы прожили почти 50 лет, а когда она умерла, я какое-то время ходил холостяком, но плохо мне было. У меня большой дом, сад, огород, водоем свой. Все есть, только жены не было. А без женских рук все разваливается. Я женщину искал по клубам знакомств, созванивался с разными: пять минут поговоришь – а с тебя сто тысяч берут. Да и не видишь человека, только слышишь. И попадались все женщины расчетливые, спрашивали, есть ли дом, машина. Привез я одну к себе, она вышла из машины, стала посреди двора, смотрела, смотрела, а потом говорит: «Это все мне? Нет, я так не могу, я люблю в театр ходить, в кино. А тут столько земли, столько грядок, работать надо».

– А через какое-то время встретил я Вероникиного брата, Константина, и почему-то решил спросить, как Вероника, не вышла ли замуж. А дальше все произошло, как Вероника рассказывала. Я, когда глянул на нее, подумал, что, наверное, это бог послал мне такую женщину. Мы по всем параметрам сошлись, как одно целое. Я всю жизнь такую женщину искал и вот наконец-то нашел. Встретились мы в декабре 2015-го, а в феврале 2016-го поженились. Венчались в церкви, даже фотографии есть, – улыбается Анатолий. – Мы любим друг друга, на пару часов расстаемся – и сразу скучать начинаем.

Вероника говорит, что ни разу в жизни у нее не было такой любви, как сейчас. И у меня такого никогда не было. В общем, мы нашли друг друга под старость лет. У нас вторая молодость началась, Вероника всегда все делает для меня, и я для нее. Вот так и живем, стадо коз держим, пенсия у нас хорошая, машина, два дома. Вероника Константиновна как виртуоз, у нее все в руках горит, делается быстро и хорошо. Она всегда под меня подстраивается, а я никогда не ругаюсь и не ссорюсь с ней.

– Я ведь первый раз вышла замуж не по любви, – рассказывает Вероника Константиновна, – хотя мужа я очень уважала. Моя мама очень хотела, чтобы я за него вышла. И не скажу, что мы плохо жили, ребенка усыновили, потому что своих детей я не могла иметь. Но сейчас все, конечно, совсем не так. Я и подумать не могла, что могу быть такой счастливой. Живем мы сейчас в моем доме, в Семковом Городке, хотя у Анатолия есть дом и квартира в Минске, но мне из родного места очень сложно куда-то уехать. Анатолий очень хозяйственный, у него все получается, за что ни возьмется. Он, как переехал ко мне, сразу взялся все чинить, а я ему не мешаю. Мне кажется, что мужчину важно поддерживать, не влезать со своими советами и наставлениями, если он не попросит. А Анатолий тоже всю мою стряпню хвалит, даже если я вижу, что ему не нравится, – смеется Вероника. – Так и живем мы, радуемся. Думаю, что и проживем так до конца, сколько бог годков пошлет.

CityDog.by

УСМІХНІЦЕСЯ!

***

Купіла гарбату для пахудзення. Нічога так ідзе з торцікам…

***

Якая розніца паміж мужчынам і дзіцяці?У прынцыпе, ніякай, але дзіця можна пакінуць аднаго з няняй.

***

– Слухай, што такое – абставіны непераадольнай сілы?
– Зараз патлумачу. Піць будзеш?
– Не.
– Гарэлка – люкс, закуска – цуд, і ўсё бясплатна.
– Тады буду.
– Вось яны, гэтыя абставіны…

***

Кандыдат навук Васілій Пятровіч слухае сваю жонку, разявіўшы рот – каб ціск на барабанныя перапонкі звонку і знутры быў аднолькавы.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела:
(017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 02.06.2016 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26 120 экз. Заказ № 2290